JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1857. **Zaturdag 27 Junij.** **N°. 51.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java* . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten,

Dat Hij, in aanmerking genomen hebbende dat, voor zooveel in rij- of vaartuigen geplaatste stoomwerktuigen betreft, niet kan worden voldaan aan het voorschrift vervat in § 1 van art. 18 van het reglement omtrent veiligheidsmaatregelen bij het aanwenden van stoomwerktuigen in Nederlandsch-Indië (staatsblad no. 20 van 1852);

dat geene vergunning kan worden verleend tot het bezigen van stoomwerktuigen welke aan dat voorschrift niet voldoen, zoodat de daarvan voorziene schepen niet in de vaart kunnen worden gebragt, tot groot ongerief van den lande en van de gemeente.

Gelet op artikelen 24, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Onder nadere goedkeuring des Konings, wordt voor geheel Nederlandsch-Indie, voor zooveel betreft stoomwerktuigen, bestemd voor of geplaatst in vaar- of rijtuigen, buiten werking gesteld § 1 van art. 18 van het reglement omtrent veiligheidsmaatregelen bij het aanwenden van stoomwerktuigen in Nederlandsch Indie, onder de nadere goedkeuring des Konings vastgesteld bij de publikatie van 28 Februarij 1852 (staatsblad no. 20.)

Art. 2. Deze ordonnantie treedt in werking op den dag der uitgifte van het staatsblad waarin dezelve in opgenomen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 26*sten Junij* 1857.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië:
CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

(Staatsblad No. 53.)

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den 24sten Junij* 1857. [No. 37.]
[*Staatsblad No.* 54.]

Gelezen de Missive van den Minister van Kolonien, van 8 April 1857 lit. A no. 1/371;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Krachtens magtiging des Konings, art. 6 van het Koninklijk besluit van 4 November 1854 no. 40 (opgenomen in het Indisch staatsblad van 1854 no. 100) tijdelijk in dier voege te wijzigen, dat gelezen wordt:

Art. 6. Indien in Nederlandsch-Indie, door den drang der omstandigheden, bij de benoeming van aspirant-ingenieurs, tot anderen de toevlugt moet genomen worden dan tot gewezen kweekelingen der Koninklijke academie te Delft, kan die benoeming slechts plaats hebben nadat een voldoend examen is afgelegd voor eene door den Gouverneur-Generaal in elk bijzonder geval te benoemen commissie van ingenieurs voor den waterstaat in Nederlandsch-Indie, voorgezeten door den hoofdingenieur of door eenen der ingenieurs van de *eerste* klasse, en waarvan minstens één der leden is kweekeling der Koninklijke academie te Delft.

Wordende hierbij nogtans uitdrukkelijk aangeteekend, dat van die magtiging geen langer gebruik zal worden gemaakt dan volstrekt noodig is, en dat derhalve art. 6 van het Koninklijk besluit, hier boven bedoeld, weder in volle werking treedt, zoodra zulks maar eenigzins zonder nadeel voor de dienst zal kunnen geschieden.

Ten 3de: Enz.

Afschrift; enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Door zijne Excellentie den Minister van Kolonien zijn, als onderwijzers-kweekelingen van den 3den rang voor de dienst in Nederlandsch-Indie, aangesteld:

H. Goedhart,
J. Hazelhorst,
W. Hofstede,
M. J. Honig,
T. J. C. Klaar en
W. H. Snethluge.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, de commies bij den assistent-resident van het wester-kwartier der Bataviasche Ommelanden, tevens griffier van den landraad te Tangerang, *D. F. François*, onder toekenning van wachtgeld.

Benoemd:

Tot commies bij den assistent-resident van het wester-kwartier der Bataviasche Ommelanden, tevens griffier van den landraad te Tengerang, de buitengewone commies bij de algemeene rekenkamer *J. W. Stammler,*

Tot 3den kommies bij de directie der cultures, de buitengewone 3de commies bij de algemeene rekenkamer *B. van Zutphen.*

Magtiging Verleend:

Tot het uitreiken aan den partikulieren geneesheer *R. Neale* eener acte van toelating tot uitoefening der geneeskundige practijk te Batavia.

Militair Departement.

Overgeplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officieren van gezondheid der 2de klasse *D. J. de Leeuw* en *B. H. Egberts*, thans respectivelijk te Palembang en in de Wester afdeeling van Borneo.

Geplaatst:

Bij de geneeskundige dienst in de Wester afdeeling van Borneo, de officier van gezondheid der 3de klasse *P. S. A. van Dura.*

Bij de geneeskundige dienst te Palembang, de officier van gezondheid der 3de klasse *J. F. Buning.*

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de officier van gezondheid der 3de klasse *K. W. Hamilton of Silvertonhill.*

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de apotheker der 3de klasse *W. C. Veltman;*
allen thans te Batavia.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kolonel der infanterie, waarnemenden civielen en militairen gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, *C. A. de Brauw.*

Advertentien.

De ingenieur 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats-afdeeling, verwittigt het publiek, dat van af Zaturdag avond den 27sten dezer, om 6 uur, tot Maandag ochtend den 29sten dezer, om 8 uur, de passage is afgesloten over de beide bruggen, gelegen in de binnen-en buiten-nieuwpoortstraat in de stad Batavia.

Postkantoor.

Het sluiten der postpakketten voor Japan, per de *Jan Daniel*, de *Anna Digna* en de *Catharina en Theresia*, is alsnu bepaald op *Maandag den 29sten dezer.*

Kunnende de daarvoor bestemde brieven dien dag worden bezorgd tot 4 ure 's middags aan het postkantoor in de stad, tot 5 ure aan dat te Weltevreden.

Vendutien.

Maandag 29 Junij, wegens vertrek, ten huize van den heer *A. Voget*, op Kebon-Sirie, door *Cassalette & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Dingsdag 30 Junij, à 2 pCt. vendusalaris, op het plein der Javasche Bank, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Woensdag 1 Julij, à 2 pCt. vendusalaris, op het plein der Javasche Bank, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Donderdag 2 Julij, op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door *John Pryce & Co.*

Vrijdag 3 Julij, voor de woning van Mevr. de wed. *Cormane*, op Petodjo, voorbij de huzaren manège door *B. J. Leon.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door den Mede-Erfgenaam te Batavia: van wijlen den heer *J. D. Frankhanel.*

Aangekomen Vreemdelingen

Van den 18 *tot en met den* 25 *Junij* 1857.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *C. A. Hartzell*, van Soerabaya. — *J. van der Meijden*, van Helvoet. — *Heijligers*, van Soerabaya. — *J. H. Popken*, van Rotterdam. — *A. P. Sandberg*, van Amsterdam. — *F. H. Popken*, van Rotterdam. — *J. van Leeuwen*, van Guichen Bay. — *D. D. Ouwehand*, van Middelburg. — *G. Stram van Heis*, van Schiedam.

HOTEL WILLEM II. *R. Prins*, van Sumadang. — *J. Maloisez*, van Nederland. — *P. Marchal*, van Idem. — *A. Defrance*, van Idem. — Wed. *van Heilmann van Steutenburg*, van Idem. — *F. Doemeijer*, van Idem. — *Siemon*, van Idem. — *L. Pison*, van Nieuwe Diep. — Mejufvr. *Pison*, van Idem. — *Verspijk*, van Samarang. — *Wettmar*, van Macassar. — *Boshart en Echtgenoot*, van Oarnet. — *Egberts*, van Borneo. — *Keijzer*, van Idem.

HOTEL DES INDES. *E. Pouijallet*, van Amoij. — *J. Breiman*, van de Reede. — *H. L. Vernouth*, van de Reede. — *D. L. M. Raber*, van Idem. — *C. L. Neijts*, van Sambas. — *J. O. Regnier*, van Samarang. — *E. J. M. Swaan*, van de Reede. — *S. L. Colombier*, van Amoij. — *V. D. Hatman*, van Samarang. — *W. F. Rendorp*, van Idem. — *A. B. C. Roij*, van de Reede. — *A. Weiss*, van Idem.

MARINE HOTEL. *J. Vos van Marker*, van Sijdneij. — *G. Schokker*, van Idem. — *H. J. Rolff*, van Idem. — *F. Meijer*, van de Reede. — *E. L.* Baron *van Heeckeren van Walien*, van Idem. — *R. Wijnen*, van Soerabaija. — *Cliffond*, van de Reede. — *Roijer*, van Brouwershaven. — *C. A. Bent*, van de Reede. — *Bronner*, van Idem. — *J. C. van der Put*, van Salatiga. — *J. van der Put*, van Idem.

JAVA HOTEL. *G. M. H. Muller*, van Meester Cornelis. — *J. C. Loudt*, van Londen. — *de Wilde*, van Cheribon.

Advertentiën.

DE DOODE HENDRIK (*vervolg en slot.*)

Dat de vrouw met den luchthartigen toon haars mans niet altijd zoo gereedelijk instemmen kon, dat zij vaak dieper dan hij onder den last en de hitte des dags gebukt ging, was trouwens ook zulk een groot wonder niet. De Ooijevaar, die zoo deftig op het fraai geschilderde uithangbord boven de deur paradeerde, was niet werkeloos gebleven. Jaar in jaar uit had hij een kindeke in huis gebragt en de laatste maal zelfs twee meisjes tegelijk. Zoo wemelden dan twaalf jongens en meisjes om de moeder, die naauwelijks tijd vond, om haar kraambed behoorlijk uit te leggen, en wier harte 't vaak zwaar bekommerde, hoe zij de middelen zou vinden, om die gansche kudde naar ligchaam en ziel eerlijk en christelijk op te fokken.

De vader daarentegen stelde zijn volle vertrouwen op Hem, die de jonge raven spijzigt; hij zag ernstig toe, dat ze vlijtig ter kerke en naar school gingen, en gaf hun, zoodra het mogelijk was, het een en ander in de huishouding te doen. Wijl daar veel drukte en levendigheid heerschte, lieten de kinderen zich dat gaarne welgevallen. »Laat ze maar, Grete,'' zeide hij, als zijne vrouw wel eens klaagde, dat ze meer last, dan hulp van het jonge gedoente had: »zoo blijven ze ons toch altijd onder de oogen en hebben geen tijd, om buiten af ondeugendheid te leeren. Met der tijd krijgt gij er een stevigen steun aan, schoon tegenwoordig alles nog maar kinderspel is.''

Hij was dol gek met zijne kinderen, de oude hospes. »Die Sam is me een dekselsche jongen,'' plagt hij te zeggen; »een wonder is 't, hoe flink hij al met de paarden weet om te gaan. Daar groeit niet enkel een fiksche stalknecht, maar met der tijd nog eens een stalmeester uit.'' — »'t Is raar, wat die Frits een vluggen kop heeft,'' was 't bij eene andedere gelegenheid. »In een ommezien heeft hij mij 't boek opgetrokken, en de zwaarste som uit te cijferen is voor hem maar een kleinigheid.'' — Peter had bepaalden aanleg om kok te worden; Georg.... »'t zou dood jammer wezen, als de jongen niet tot de studie kon worden opgeleid;'' en Johannes, die ongelukkig op school niet veel deugen wou, was 't ons reeds bekende genie in het schoenpoetsen. Voor de meisjes, voor zoo ver zij niet nog al te klein waren, bood zich buitendien in huis gelegenheid genoeg aan om in de huiskeuken en kamerdienst hare krachten te oefenen; doch slechts met één van de kinderen, met Hendrik, door zijne broêrs spottender wijze »Hein Schraalhans'' genoemd, wou niets regt lukken en wist men niet, wat aan te vangen. Hendrik was van zijne eerste levensdagen af een zwak, teer, sukkelachtig kind, aan stuipen en flaauwten onderhevig, en betoonde zich een stumper in 't leeren zoowel, als in alle ligchamelijke oefeningen. Liefst nog ging hij met zijne moeder in den tuin, als die daar eens een oogenblikje vrijen tijd toe vond. Daar had hij zijn eigen bloembedje, waarop hij pooten en planten kon, of kon hij onder den grooten perenboom zitten en zich koesteren in de zon. Als het zwakste en meest hulpbehoevende der kinderen, was hij moeders hartepop; den vader was hij te triest en te stumperachtig; die was blij, als hij hem in den tuin onder goed opzigt wist, want in zijn druk en bedrijvig doen wist hij aan den stillen knaap geene gepaste plaats te geven.

Eens echter op een koelen herfstdag was de arme jongen onder den perenboom in slaap geraakt en vergeten geworden. Men vermiste hem eerst laat in den avond bij 't naar bed gaan en moest hem, verkleumd en verstijfd, als een lijk in huis dragen. Hij ontwaakte tot eene zware krankte, die van dag tot dag bedenkelijker werd. De arme moeder verrigtte als in een droom 't van haar gevorderde drukke huiswerk en werd niet moê, wel twintig of dertigmaal op een dag al weer en al weer den trap naar 't bovenkamertje op te klimmen, waar haar kind, meestal in bewusteloozen toestand, onder de hoede van de oudste dochter op zijn bedje nederlag.

Ook 's vaders gezigt verloor zijne vrolijke uitdrukking. Hij deed zijn uiterste best, om de moeder de huiselijke lasten zoo veel mogelijk van de schouders te nemen; hij vond zelfs nu en dan nog wel eens tijd, om met een stukje lekkers of met eene bijzonder mooije bloem, die anders voor den jongen 't grootste pleizier was, ter vlugt naar het ziekenkamertje op te wippen; doch Hein wou niets meer van bloemen of zoetigheden weten. In den nacht hoorde de moeder, die nevens hem sliep, hoe zijn adem al korter en benaauwder werd. Doodelijk verschrikt rees zij overeind en....

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *C. E. Gosenson*, geb. *Severing*.

SAMARANG, 18 *Junij* 1857. (1812)

Bevallen van eene DOCHTER *H. Gerické* geb. *Claasen*.

PEKALONGAN, 19 Junij 1857. (1800)

Bevallen van eene DOCHTER *J. A. Weijhenke*, *Vervloet*.

BATAVIA, 20 Junij 1857. (1814)

Eenige kennisgave.

Bevallen van eene DOCHTER, *A. T. Sutherland*, *Schenkhuisen*.

BATAVIA, 20 *Junij* 1857. (1821)

Eenige Kennisgave.

Bevallen van een ZOON *J. C. Braune*, geb. *Vermeulen-Krieger*.

MODJOKERTO, 20 Junij 1857. (1853)

Heden behaagde het Gode het kind kortelings ons geschonken, wederom tot zich te nemen.

P. F. W. BRIëT, V. D. M.

(1825) J. J. BRIëT, *Scholting*.

AMBOINA, 29 *April* 1857.

Op zijne reize van Java naar Nederland, aan boord van het schip **Borneo** is op den 13 Maart dezes jaars, overleden, de WelEdelGestrenge Heer *P. A. Holm*, in leven Ingenieur 3de klasse bij den Waterstaat alhier, hartelijk betreurd door zijne menigvuldige vrienden.

(1808) H. VAN ALPHEN.

Rose, den 19 Junij 1857.

Op heden den 2den Junij overleed te Oenarang mijnen geliefden Broeder *Jan Anthonie Schallig*.

(1859) HERMAN SCHALLIG.

Vendutie

op Maandag den 29 Junij 1857,

Voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co*,

à 4 pCt. Vendu Salaris,

van beschadigde Lijnwaden, eene factuur Zeep, Blikwerk, enz. enz. (1841)

Op de Vendutie van Maandag den 29 Junij,

zullen alsnog worden verkocht eene partij **gedrukte katoenen, wit porceleinen cetservicen, eene ijzeren brandkast** uit de fabriek van Giesbers te Roermond, en tot sluiting eener factuur eene partij heeren- en dames reisnecessaires enz. van de vorige vendutie overgebleven.

(1839) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Maandag den 29 Junij zullen alsnog worden verkocht: circa 700 picols ZWARTE KOFFIJ.

(1838) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie

op Maandag den 29 Junij 1857,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer **A. Vaget** op Kebon Sirih, kant van Tanah Abang, door *Cassalette & Co.*,

van Wagens, waaronder eenen zoo goed als nieuwen Milord, een Albert, Handwagen, een' gewonen Stadwagen, een' zeer goeden Palanquin en een Kar; verder 5 span zeer goede en hardloopende Paarden, waaronder een span zwarte Battaks, een Rijpaard, Gadogans voor 6 Paarden; Tuigen met pleet en koper gemonteerd, Zadels, enz., wijders deszelfs nieuwen inboedel, bestaande uit 2 mahoniehouten Ameublementen, waarbij een met Engelsche marokijn leder bekleed, mahoniehouten Speeltafels, Knapen, Secretaire, Schrijfbureau, Sophatafels, Buffet-Etagère, een Etenstafel voor 24 personen, Toilet-, Waschtafel, voorts Ledikanten, waaronder een van gegoten ijzer, Kasten, Schutsels, Amerikaansche Stoelen, enz., overigens Spiegels, Schilderijen, waaronder vorm médaillon, goede Hang- en Tafellampen, Porcelein, Glas-, Kristal-, Pleet- en Zilverwerk; overige Wapens, restant Dranken, enz., enz. en eindelijk een voor dit klimaat vervaardigde Piano van *Collard & Collard*.

Alles op Zondag den 28sten te bezigtigen. (1829)

Vendutie.

op Dingsdag den 30sten Junij 1857,

à 2 pCt. Vendu Salaris,

op het Plein der Javasche Bank, van:

120 fraaije Sumbawa Paarden,

waaronder verscheidene spannen Wagenpaarden en Rijpaarden, van welke laatsten meest allen boven de 4 voeten hoog zijn. (1831)

Vendutie

Op Woensdag den 1sten Julij 1857,

à 2 pCt. Vendu Salaris,

op het Plein der Javasche Bank, van:

130 fraaije Sumbawa Paarden,

waaronder verscheidene spannen Wagenpaarden en Rijpaarden, van welke laatsten meest allen boven de 4 voeten hoog zijn. (1832)

Hout-Vendutie

Op Donderdag den 2 Julij 1857,

op het Heemradenplein

à 2 pCt. Vendu salaris

van eene partij **JATTIEHOUTEN BALKEN, DOODKISTPLANKEN**, enz., enz.

(1865) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie

op Vrijdag den 3 Junij 1857,

voor de woning van mevrouw de weduwe **Cormane**, op Petodjo, voorbij de huzaren manège, door *B. J. Leon*,

van Stoelen, Tafels, Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen, 1 Wagen en Paarden, Bendie, enz.

(1858)

Per „Johannes Albertus,"

Londen:

Barclay & Perkins & Co. gerenommeerde **PORTER** en **STOUT**, in halve en heele flesschen, en **ALE**.

Ook bij partij.

(1862) ABEELEN, DENNISON & Co.

CIBARIA SALUBERRIMA,

eene geneeskrachtige zelfstandigheid overtreffende de

REVALENTA ARABICA,

bij bussen van $^1/_2$, $^1/_4$ en $^1/_8$ Ned. pond in depôt ontvangen bij

(1848) LOURAN & VAN WALCHREN.

Bij de Ondergeteekenden verkrijgbaar:

beste Java Koffij,

in zakjes van 25 pond.

(1864) JOHN PRYCE & Co.

Ontvangen:

eene factuur bijzonder fraaije, groote en hooge Engelsche ijzeren Ledikanten, voor een en twee personen, alsmede Kinderledikantjes in soorten.

(1863) ABEELEN, DENNISON & Co.

Schip „J. C. Ross," van de Kokos-Eilanden.

Op nieuw ontvangen: **KLAPPER OLIE.**

(1860) ABEELEN, DENNISON & Co.

GROOT PHOTOGRAPHISCH ATELIER

van

A. LECOUTEUX,

Noordwijk naast den Toko MUIJSENBERG.

Photographie in alle soorten op glas en op papier. Portretten op papier à *f* 10.— en *f* 15.— voor goede uitvoering wordt ingestaan.

Nota. Personen die mijne nieuwe proeven verlangen te zien wordt daartoe elken morgen van 8 tot 1 ure, des Zaturdags uitgezonderd, de gelegenheid aangeboden.

(1867) A. LECOUTEUX.

Nieuwe Factuur Provisiën,

als: Hammen, Rookvleesch, Kaas, Saucijsen, Sardijntjes, Rolpen, Augurken, Zalm, Mosterd, Olijven, Jams, Bokking, Engelsche Fancy Beschuit, Wijnen, enz., enz.

(1861) ABEELEN, DENNISON & Co.

FRAAIJE VERGULDE LIJSTEN

van 2 tot 10 duim breedte, van *f* 0,50 tot *f* 2.— Rhijnlandsche voet, te bekomen bij

(1846) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Chronomètres de Poche,

Montres à Secondes indépendantes. Montres de Cour. Montres Duplex, à Ancre et à Cylindre. Chaines letières. Boites à Musique, chez

(1843) PAUL BENOIT.

Fraai Behangselpapier met Goud

per rol *f* 5,—.

Randen voor dito,

per rol van 4 randen *f* 16.—.

Te bekomen bij

(1845) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, *Junij* 1857.

Ontvangen:

Per *Maréchal Turenne* van Bordeaux.

Een factuur Fransche provisien en dranken, waaronder: Truffels, Champignons, Petits Pois, diverse Pâtés, Julienne Soep, Prûnes Dentes, Tafel Amandelen, Rozijnen, Vruchten op water en op Brandewijn, Eau de Fleur d'Oranges, beste Champagne Cognac, Liqueuren met glazen stoppen, Wijn Azijn, Wijn, enz. enz. voorts Parfumeriën van de *Societeit Hygiënique*.

(1852) LEROUX & Co.

PAPIER SANS FIN,

in 2 soorten.

Decalqueer Papier en Linnen, te bekomen bij

(1854) H. M. VAN DORP, te Batavia.

---

daar lag bij koud, stijf en bleek. Zij stuurde voor dag en dauw nog om den doctor; maar diens hulp kwam te laat: haar Hendrik was dood.

Er ging veel geklag en gejammer op in den huize, en wel haast scheen het daar met den rouw te gaan als in een koninklijk of keizerlijk paleis, waar ze allen tegelijk en maar zoo gauw mogelijk uittreuren, om dus te schielijker gedaan te hebben. De vader streelde weemoedig de koude, bleeke wang. »Arme jongen, 't is misschien maar goed, dat je 't te boven bent, schoon je anders nog weinig pleizier van je leven gehad hebt!" en hij maakte maar stilletjes, dat hij den trap af kwam, ten einde aan de moeder gelegenheid te geven, om ongestoord bij haren lieveling te blijven. De jongste zusters en broers waren 't klagen over den goeden Hein ook al moede zat. De bedrukte moeder alleen bleef nog maar al zitten schreijen en bad van God den Heer, dat die haar tijd gegeven zou, om zich heelemaal uit te krijten. Die troost en verligting zou haar nogtans niet te beurt vallen, want voordat het lijk nog regt koud was, hield een rijtuig met knechts in livrei voor de deur stil, waarin een deftige kamerdienaar gezeten was, die aankondigde, dat Zijne Doorluchtigheid de nieuwe regerende hertog, die als zoodanig voor de eerste maal de stad H. bezocht, over een uur of wat hier aankomen en een paar dagen in den Ooijevaar verblijf houden zou.

Ditmaal zegepraalde de zelfvoldoening van den gevleiden hospes een oogenblik over het bedroefde vaderhart, en met een glans van vergenoegen op zijn goedig gezigt verzekerde hij, dat zulk eene hooge eer en genade hem regt gelukkig maakte en dat hij al, wat in zijn vermogen was, doen zou, om den verheven gast tot zijne tevredenheid te onthalen.

»De lijfkok van Zijne Doorluchtigheid met bediening komt over een uur," zei de kamerdienaar; »voor de tafel hebt gij dus weinig te doen; doch over 't arrangement van de kamers wou ik...." — »O, daarmee zal mijne vrouw u dadelijk helpen; ze is maar even weg.... eene kleine verhindering, ons kind.... is zoo vrij geweest.... is van nacht overleden." — »Overleden? Een lijk in huis?" vroeg de kamerdienaar op bedenkelijken toon.

»Met welnemen," stotterde de overbeleefde hospes in zijne verlegenheid, 't spijt me geweldig, — doch er was niet tegen te doen; — we wisten waarlijk niet, wat hooge eer...."

»Het treft ongelukkig," zei de kamerdienaar, »maar 't zou voor Zijne Doorluchtigheid toch een onaangenaam gevoel wezen, bij zijne eerste komst in deze stad in een huis te komen, waar een doode ligt. 'k Zal dus wel naar een ander kwartier dienen om te zien."

Intusschen hadden de jongste meisjes, voor wie 't groote nieuws van bijna meer gewigt was, dan broêrtjes dood, de moeder geroepen. De goede vrouw begreep dadelijk, wat slag het voor den Ooijevaar wezen zou, als de hooge gast een ander logement van de stad door zijn bezoek in aanzien en trek bragt, en 't eergevoel des hospes, de zorg voor elf levenden verdrong bij haar spoedig den rouw over het doode kind, zoodat zij er in toestemde, dat het sterfgeval zorgvuldig verzwegen en het lijk verborgen gehouden werd, wat gemakkelijk geschieden kon, daar de hertog immers toch reeds voor den begrafenisdag weêr vertrekken zou.

Zoo werd dan allen huisgenooten de strengste stilzwijgendheid aanbevolen en 't lijk, voordat men tot de ontvangst van den hertog overging, naar een klein, donker kamertje nevens eene weinig gebruikte bovenzaal overgebragt.

Het harteleed, dat men onder het masker van vrolijkheid of bedrijvigheid verbergen moet, schijnt mij steeds het bitterste toe. Wonden, die niet uitbloeden konden, genezen moeijelijker; en ook gaat zoo ligt de zegen verloren, die in het leed verborgen ligt, als men dat niet diep in het hart leert zien. Bedrukte kermismuzikanten, lijdende tooneelspelers en treurende hospitta's heb ik altijd uit den diepsten grond van mijn hart beklaagd. — Ook de kastelein uit den Ooijevaar had thans geen tijd om aan hare droefheid toe te geven. In der ijl deed zij een zwart boezelaar voor en een zwarten halsdoek om, om voor haar dooden knaap toch iets te doen — daaraan kon men immers niet zien, dat het lijkje nog in huis was, — bragt van de bloemen, waaraan de kleine meisjes in der haast een paar kransen vlochten, om ter eere van den hoogen bezoeker boven de deur op te hangen, een korfje vol bij hem boven, en hij in zijn donker kamertje toch niet zoo heel alleen lig

GRAND ATELIER DE PHOTOGRAPHIE,

monté par **A. LECOUTEUX**, à Noordwyk, à coté du Toko *Muijsenberg*.

Photographie en tout genres, sur verre et sur papier.
Portraits sur papier à 10 et 15 florins.
Garanti la réussite parfaite.

Nota pour les personnes, qui désirent visiter mes nouvelles épreuves, tous les jours, de 8 à 10 heures du matin, excepté le Samedi.

(1866) A. LECOUTEUX.

Let Wel!

Heeren Fabriekanten, Eigenaars van Landerijen en Stoombooten, en alle Industriëlen, met machineriën werkende, worden bijzonderlijk opmerkzaam gemaakt, dat thans bij de ondergeteekenden gelegenheid bestaat tot **het leveren van elke soort MACHINERIE,** zoo voor grootere als kleinere doeleinden, als: Stoomwerktuigen voor Stoombooten en locomotieven, Rijstpelmolens, Suikermolens, Houtzaagmolens, hetzij door water, wind of stoom in werking gebragt.

De Machineriën worden bij levering, volgens te sluiten overeenkomsten, geguarandeerd.

Alles wordt afgeleverd volgens vooraf op te maken plans, naar de vrije verkiezing en naar de eigene gepraefereerde inrigting van belanghebbenden.

De plaats van herkomst der Werktuigen en der Machines wordt niet beperkt, zoodat, naar het goedvinden van belanghebbenden, daarvoor eenig land in Europa kan worden aangewezen.

Bij aflevering hier ter plaatse worden de Machineriën opgerigt en in werking gebragt, naar verkiezen, door een expresselijk daartoe af te zenden civiel ingenieur en architect uit Europa.

Verdere inlichtingen bij

(1842) JACOMETTI & Co.

TE KOOP Een span goed gedresseerde zwarte wagen paarden (merrie), hoog 4 voet en 3½ duim, bij

(1851) RENAUD.

TE KOOP Een ruim en gemakkelijk woonhuis, geheel van steen opgetrokken en met pannen gedekt, gelegen in de Batoe Toelies.

(1837) Mr. L. J. A. TOLLENS, qq.

TE KOOP Een goed gedresseerd schimmel Sandelwood rijpaard hoog 4 voet nagenoeg drie duim, te bevragen bij den Heer

(1823) VAN HEERDT,
Manège Gang Patjenongan.

TE KOOP Een span Preanger schimmel hoog 4 voet vier duim, te bevragen bij den Heer

(1822) VAN HEERDT,
Manège Gang Patjenongan.

Wegens Vertrek.

à Contant,

FINALE UITVERKOOP

tegen inkoopsprijs, der **Heeren Mode Artikelen**, ten huize van

(1836) W. PADDINGEE,
Mr. Kleedermaker, Passer Senin.

Wissels op Nederland

bij

(1869) JACOMETTI & Co.

WISSELS op Holland en Londen.

bij

(1830) BüSING, SCHRöDER & Co.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve........................ 1% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig... ¼% »

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig........................ ¾% »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig..... 1% »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig........................ 1¼% »

Op Schepen, liggende op Reeden...... 1% »

E. MOORMANN & Co., te Batavia.
(1672) C. DAMNITZ & Co., te Samarang.
P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,

Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(1673) MORGAN, MELBOURN & Co. Batavia.
MAJOR, MATZEN & Co. Soerabaya.
W. MAJOR & Co. Passaroeang.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat de schulden, door zijnen zoon **Lie Eng Tjiang** van af heden gemaakt, niet meer door hem voldaan, noch op zijnen zoon zullen kunnen worden verhaald.

(1849) LIE ENG HÉ.

Batavia, 27 Junij 1857.

In de Wagenverhuurderij van den ondergeteekende worden **aan wie het ook zij geene Wagens verhuurd dan tegen Contante betaling.**

(1847) L. G. CRESSONNIER.
Hotel des Indes.

Practiserend Geneesheer en Heelkundige.

(1813) W. HESTER.
Gep. Dirigerend Offic. van Gezondheid.
Koningsplein Zuid-zijde.

Een Onderwijzer van den 3den rang bekend met de Fransche taal enz., van de Protestantsche Godsdienst, wenscht eene betrekking als **Gouverneur** bij eene familie of wel als **Secondant** aan een instituut. Adres onder Letter A, bij de Heeren *Van Haren Noman Kolff & Co.* te Samarang. — Brieven franco. (1811)

De Ondergeteekende zich als particuliere Bouwmeester gevestigd hebbende te Samarang, beveelt zich in de gunst van het geëerd publiek aan, tot het repareren, verbeteren en vernieuwen van gebouwen; tot projecteren en begrootingen maken enz. belovende eene allezins prompte solide en civiele bediening.

(1810) A. VAN EEKHOUT.

Samarang, 12 *Junij* 1857.

VAN HAREN NOMAN EN KOLFF.

Ontvangen:

PRACHTIGE ALBUMS in gekleurd fluweel rijk verguld.
DAMES- en HEEREN SCHRIJF MAPPES met luxe-papier gegarneerd.
BOOM-PORTEFEUILLES, zeer doelmatig.
PARIJSCHE FICHES-DOOZEN.
JAPANSCHE WHIST-LEITJES.
SOUS-MAINS van verlakt leder.

(1788)

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat zij door aankoop eigenaren zijn geworden van het Copijregt en het resterend fonds van:

J. PIJNAPPEL, GZ.

Atlas van de Nederlandsche bezittingen in Oost-Indië,

bestaande uit 8 Kaarten van den Archipel en 1 Overzigtkaart. Prijs *f* 8,—.
Alom in den Boekhandel op Java te bevragen.

(1790) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Batavia, *Junij* 1857.

DE INDISCHE STAATSBLADEN.

(NOMAN-ÉDITIE).

Serie 1816—1845 in lederen band......... *f* 30.—
Id. 1846—1855 idem. idem............ » 30,—

Bezitters der serie 1846—1855 *in losse jaargangen*, kunnen hunne Exemplaren doen binden in lederen band (gelijk aan de eerste serie) vermeerderd met een *Algemeen Register* over gemeld tijdvak, tegen den prijs van........................ *f* 6,—

Te Batavia en Samarang bij

(1789) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

PRENTENBOEKJES

in groot assortiment, keurig gebonden en verguld, uitnemend geschikt voor Prijswerkjes bij school-examens.
Te bekomen bij

(1791) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

HET EERSTE PRENTENBOEK

voor de Nederlandsch Indische Jeugd,

JAVA

door een **Oudgast**, met 27 plaatjes naar *Hardouin*, in linnen prachtband verguld op snee.

Prijs........................ *f* 6.—
Franco per post.......... » 7.—

Algemeen in den Boekhandel op Java, als mede verkrijgbaar bij *M. Blok* te Cheribon.

(1857) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Alphabetische Naamlijst

der

Nederlandsche Koopvaardijschepen, varende op de Indiën,

à *f* 1,— rec. Uitgegeven door

(1834) H. M. VAN DORP.

Door den Boekhandelaar *H. M. van Dorp*, **te Batavia, is uitgegeven en aan de Intekenaars verzonden:**

het tweede deel van

FRANCIS, Herinneringen uit den levensloop van een Indisch' Ambtenaar, van 1815 tot 1851,

behelzende de beschrijving van Makassar, Benkoelen, Timor, Westkust van Borneo, enz., alsmede belangrijke historische bijzonderheden betreffende die gewesten. (1835)

...; en toen ging het trap op trap af, met schotels en berden, met wat er maar noodig was, zoodat niemand vermoed zou hebben, wat loodzwaar hart de bedrijvige moeder daarbij in hare beklemde borst omdroeg.

... vier uren hield de equipage van den hertog onder 't gejuich en gejubbel der volksmenigte voor de deur stil, en wie zal onzen goeden hospes ten kwade duiden, dat hij zijn armen Hendrik schier geheel vergat en zich innig gelukkig voelde, toen Zijne Doorluchtigheid, een jong, minzaam heer, hem vriendelijk op den schouder klopte en zich herinnerde, hier al eens als kind met zijnen hofmeester geweest te zijn.

Weldra was het gansche huis zoo vol drukte en opschudding, dat niemand vermoed zou hebben, dat de dood hier nog zoo kortelings zijn stillen intogt gehouden had. Alle handen waren roerig, alle voeten in beweging; de vertrekken van den doorluchtigen gast waren tot zijne tevredenheid in orde gebragt, en in de oude zaal naast het doodenkamertje toonden de koks hunne kunst in 't klaar maken van ragouts, taarten en pasteijen voor een diner, waarop de hertog de eerste autoriteiten der stad tegen morgen genoodigd had.

Ook deze zwaarwigtige dag ging ten einde; de hertog had zich naar zijne slaapkamer begeven; 't rumoer in de keuken zelfs was verstomd; de hospes had het hoofd vol gelukkige droomen en voorspiegelingen van den toekomstigen glans van zijn huis, en als de laatste van allen zocht ook de arme moeder hare legersteê op, zonder dat zij 't gewaagd had, haar dood kind nog eens goên nacht te gaan zeggen, wijl zij vreesde, den hertog te storen, wiens kamerdeur zij daarbij voorbij had gemoeten.

De jonge vorst vond het staatsieledekant in den Ooijevaar misschien toch zoo gemakkelijk niet, als 't zijne t'huis, althans middernacht was reeds voorbij, en nog had hij den slaap niet kunnen vatten. Terwijl hij zich dus lag te keeren en te wenden, vernam hij eensklaps boven zijn hoofd een vreemd gerucht. 'tWas geen gewoon gaan; maar een zacht slieren en tasten en krabbelen, dat hem meer en meer begon te hinderen en hem het slapen onmogelijk maakte. Hij belde dus eindelijk zijn kamerdienaar, maakte dien er opmerkzaam op en beval hem, naar de oorzaak te gaan zien. Niet zeer gesticht ging deze met het licht op weg naar de bovenzaal, vanwaar, voor zoo ver hij de gelegenheid van het huis kende, het vreemd gerucht komen moest; maar naauwelijks was hij boven, of de hertog hoorde den zwaren kandelaar op den grond vallen en een kreet van ontzetting uitstooten, die niet alleen hem, maar het halve huispersoneel het bed uit en op de heen bragt.

In het zonderlingste half- of niettoilet stormden hospes en hospita, hertog, kinderen, hof- en huisbedienden den trap op naar de bovenzaal, uit welke de onrustwekkende angstkreet zich had laten hooren.

Daar wachtte allen dan trouwens ook eene wezenlijk schrikbarende vertooning. De deur stond open, het licht, dat de kamerdienaar in zijne ontsteltenis had laten vallen, was uitgegaan; doch in den helderen maneschijn zag men op de lange, gedekte tafel eene doodsbleeke, in een wit laken gehulde, spookachtige gedaante hurken, die — wat zeker een weinigje minder spookachtig leek — met slokopachige gulzigheid aan eene fraai versierde ham knabbelde, welke zij in beide handen hield.

» De doode Hendrik!'' riepen de ontzettende huisgenooten. — » Mijn kind!'' riep de moeder, die door de anderen heendrong, den doode op den arm nam en er mee wegliep naar hare slaapkamer, terwijl de overigen, verbaasd, verward, schreijend, roepend en alle respect vergetende, zich om den hertog opeen drongen, die vruchteloos opheldering wachtte.

Het instinct der moederliefde had dadelijk het regte begrepen; na een poosje kwam een van de kleine meisjes juichend toespringen en riep: » Vader, Hendrik is geen geest; hij is goed levend; Catrien is bezig, thee voor hem te zetten.'' Derhalve, de knaap was slechts schijndood geweest.

Langzamerhand kwam de algemeene ontsteltenis tot bedaren; de een na den ander begon aan zijne ... garderobe te denken en maakte zich uit de ... van den hertog, die met waarlijk vorstelijke tegenwoordigheid van geest dadelijk bij den eersten schrik zijn slaap... ...pen, ontving van den opgetogen vader ... de oplossing van het raadsel; hij ... gekomen was, en bevestigd ... die de vermeende dood slechts

BATAVIA.

Heden morgen ten ½ 6 ure is de stoomboot, *de Koningin der Nederlanden*, kapitein Prins, van Singapore terug gekomen zonder de Europesche brievenmail mede te brengen, als zijnde die, bij het vertrek der boot, ter dier plaatse nog niet aangebragt. Men veronderstelde aldaar dat de stoombooten, die gewoonlijk de mail overbrengen, aangehouden zijn, om troepen naar Bengalen over te voeren.

— In ons nommer van Zaturdag den 20sten dezer, maakten wij gewag van den moord, door den papanger Nawang op een achtjarig Chineesch jongentje gepleegd. Die zaak is reeds op Dingsdag den 23sten voor de regtbank van omgang in de 1ste afdeeling op Java gebragt en bij door dezelve, na volledige bekentenis, ter dood veroordeeld. Door die bekentenis bleek het, dat bedoeld jongentje met twee zijner speelnooten op weg was om inlandsch gebak te koopen en Nawang ontmoette, die hem vroeg of hij goendoe's (een soort knikkers van hoorn) wilde koopen. Het jongentje die vraag met ja beantwoord hebbende, zoo noodigde Nawang hem uit, om hem te volgen, waaraan het kind voldeed. Digt bij het ijsmagazijn gekomen, wendde Nawang voor zich te willen baden en trad daar in de stadsgracht, tot aan het midden in het water staande, zijnde die gracht niet dieper. Het kind bleef digtbij op den wal staan, doch Nawang greep hem onverhoeds aan, trok hem in het water, dompelde hem onder en hield hem in dien toestand, waarschijnlijk door middel zijner knieën, terwijl hij met de eene hand zijn slagtoffer de versierselen, waarop hij het oog had, ontrukte en met de andere zich zelven met water besproeide, tot dat hij des zelfs dood verzekerd was, waarna hij het lijk diep in den modder duwde.

Na het uitspreken van zijn vonnis is Nawang onmiddelijk uit de stad, onder een sterk geleide van gewapende papangers en policiedienaren, naar de gevangenis te Weltevreden overgebragt. Naar men zegt zal zijn vonnis, na voorafgegane goedkeuring van het Hoog Geregtshof van Ned. Indië, aan hetwelk de betrekkelijke stukken reeds moeten zijn ingediend, zeer spoedig ten uitvoer worden gelegd en wij kunnen dien spoed niet genoeg loven, daar toch dit geval bewijst, dat voor de veiligheid der bewoners van de zoo sterk bevolkte stad, een van diergelijke afschuwelijke misdaden afschrikkend voorbeeld hoogst noodig is.

— Men berigt ons van Meester Cornelis, dd. 25 dezer: Op Zondag, 21 dezer, stootte de inlander Piekak met een langen bamboe, een paar jonge nankavruchten van een, den inlander Rasimoen toebehoorenden, boom. Laatstgenoemde, in de nabijheid bezig met houthakken, liep dadelijk, met eene bijl gewapend, op Piekak af en bragt hem daarmede eene wonde toe.

Door zucht naar zelfbehoud gedreven, vlugtte de gewonde in het huis van zijn broeder Salimien en liep de achterdeur weder uit. Rassimoen, die intusschen de bijl had weggeworpen en zich met een golokh gewapend, achtervolgde hem en stootte in het huis op den genoemden broeder, die juist van een balé-balé opstond, waarop hij lag te slapen. Woedend viel Rasimoen op hem aan en bragt dien van niets afwetenden ongelukkige zware slagen en wonden toe.

Te midden dier woeste daad, waarschijnlijk zijne vergissing bespeurende, vloog Rasimoen ook de achterdeur uit, om den vlugtenden Piekak te achterhalen, hetwelk hem op een honderd schreden afstand nabij de woning van den inlander Salioen gelukte.

Hier ontstond nu een tweegevecht, waarin de reeds zwaar gewonde Piekak het onderspit delfde en dood ter aarde stortte.

Intusschen waren eenige bewoners der kampong Tana tingi, behoorende onder het land Selemba, toegeschoten en het mogt zekeren pentjallang der policie, Laring genaamd, gelukken den moordenaar te vatten, te knevelen en naar het policiekantoor te Meester Cornelis over te brengen.

De gewonde Salimien werd eerst, in de woning van den onderschout aldaar, door den officier van gezondheid van het garnizoen verbonden en vervolgens ter verpleging naar het stadsverband te Batavia gezonden. Volgens zeggen zou dit ongelukkig voorval het volgende tot oorzaak hebben.

De inlander Kaiman Bapa Rabia, zou den Nangkaboom, welks vruchten door Piekak geplukt werden, van Rasimoen, tegen een balk van Koekoenhout, in ruil bekomen, doch dien boom niet overgeveld hebben.

Dewijl dezelve nu het eigendom van Kaiman geworden was, vermeende zijn schoonzoon, de verslagene Piekak, dat hij, zoo lang die boom nog stond, daarvan het vruchtgebruik kon genieten, hetwelk ook ongehinderd het geval is geweest, totdat Rasimoen het eensklaps in het hoofd kreeg, zulks op de hierboven omschreven noodlottige wijze te beletten.

— In den namiddag van den 24sten dezer ten 6 ure, werd de Djoeragan van het land Tana Renda, nabij Meester Cornelis, Kodja genaamd, terwijl hij vier van Weltevreden gedeserteerde Inlandsche soldaten wilde opvatten, door een hunner, met name Tro Smito, met een puntig wapen, hetwelk deze, bij zijne gevangenneming wegwierp, onverhoeds in de borst gewond, waarop genoemde Djoeragan zijn badé trok en, zich verwerende, den amokmaker, die herhaaldelijk naar hem stak, twee wonden toebragt.

Niettemin gelukte het, door toegesnelde hulp van het kampongsvolk, Tro Smito meester te worden, te binden en aan de politie te Meester Cornelis over te leveren.

Terwijl dit voorviel kwamen de drie andere deserteurs opdagen om hem bij te staan, een gewapend met een mes en de twee overigen met stukken bamboe, doch de beide laatsten, Todromo en Tjokarno genaamd, werden mede spoedig door het kampongsvolk overmand en gebonden, waarna zij door den onderschout aan eene inmiddels toegesnelde militaire patrouille werden overgeleverd.

Intusschen was de vierde hunner, die later bleek dien genaamd te zijn en met het mes gewapend was gevlugt en over de rivier Tjiliwong gezwommen. policiedienaren vervolgden hem echter en reeds ten ure van dien avond was hij in hunne handen, hebbende hij zich zelven alstoen eene wonde in den buik toegebragt.

De drie gewonden, de Djoeragan Kodja en de deserteurs Tro Smito en Sidien, werden terstond, door den officier van gezondheid van het garnizoen te Meester Cornelis verbonden en konden nog denzelfden avond ter verdere verpleging naar Batavia worden opgezonden.

— Men meldt ons van Buitenzorg, dd. 25 Junij: Heden morgen had, in het kerkgebouw alhier, het halfjaarlijksche examen der leerlingen van de Gouvernements-school plaats. Een zestigtal kinderen ondergingen dit examen. Vele ouders en andere personen waren aanwezig, om van de vorderingen der kinderen getuigen te zijn en naar waarheid mogen wij verklaren, dat bijna allen toonden zeer veel van het onderwijs te hebben genoten. Het examen ving des morgens ten acht ure aan en eindigde des middags te twaalf ure, als wanneer de prijsuitdeeling plaats vond. Daarna rigtte de President der subcommissie van onderwijs, de Heer S. van Deventer Jz., achtereenvolgend het woord tot den onderwijzer en hulponderwijzer en ten slotte tot de ouders en kinderen. Des avonds werd den kinderen in het Societeits gebouw een bal gegeven, hetwelk ook door meer bejaarden werd bijgewoond en veel genoegen verschafte.

Mogten de overige pogingen van den Gouvernements onderwijzer, den heer L. van der Bor, tevens houder van eene bloeijende kostschool te Buitenzorg, naar waarde beloond worden, en vele ouders er toe overgaan, hunne kinderen aan zijne prijzenswaardige zorgen toe te vertrouwen. Geen hunner, zal zich in zijne billijke verwachtingen bedrogen zien.

Wester-Afdeeling van Borneo. In den middag van den 15den Mei is eene praauw bandong, die den 13den te voren van Pontianak was vertrokken en waarop zich als passagier bevond de aspirant-betaalmeester Zubli, met bestemming naar Singkawang, op drie mijlen afstand van de Mampawa-rivier ten anker liggende, door eenen zwaren N. W. wind van haar anker geslagen en verongelukt.

De schipbreukelingen hebben drie en een half uur in levensgevaar verkeerd voor dat het hun mogt gelukken, door zich aan planken, masten, enz. vast te klemmen en te zwemmen, den wal te bereiken.

De heer Zubli, die niet kon zwemmen, heeft zijne redding aan den djoeragan der praauw te danken. Toen deze zag in welken toestand die heer zich bevond, duwde hij hem eene goed zaamgebonden matras toe, die uit de praauw was gedreven; de heer Zubli zette zich op de matras, welke door den djoeragan al zwemmende naar den wal werd gestuurd.

Na zes uren, bijna van kleederen ontbloot, door het bosch te hebben geloopen, bereikten de schipbreukelingen eene maleische woning te Soengie Bahoe Ketjil, alwaar zij liefderijk werden opgenomen.

Het bestuur te Mampawa nam, op het vernemen hiervan, de noodige maatregelen tot hunner afhaal, en op den 16den Mei zijn zij, doodelijk vermoeid, aldaar aangekomen.

Eenige der in de praauw geladene gouvernements goederen zijn door de bevolking van Poko Klappa gered; die van den heer Zubli, zijn bediende en de bemanning der praauw, zijn verloren.

— Op het berigt dat een der voortvlugtige pangerans (zie ons nummer van 25 Februarij jl.), namelijk pangeran Moeda, bij Soengi Man, ongeveer 13 à 14 geographische mijlen opwaarts aan de Malahoerivier gelegen, zich had versterkt, vertrokken den 30 April van uit Sintang vijf Dajaksche praauwen, waarop waren ingescheept de assistent-resident van Sintang, de militaire commandant van die plaats, de kapitein der infanterie Barberino, de 2de luitenant van dat wapen Schiebelhout, een officier van gezondheid, benevens 80 man infanterie en artillerie, met het doel om die versterking op te nemen.

Eerst in den avond van den 6 Mei was men tot digt bij Soengi Man gekomen; de snelle stroom was oorzaak van den langen togt.

Men ondervond geene vijandelijkheden; de bevolking was rustig en scheen blijken van goede gezindheid te geven.

Den volgenden morgen werd de togt voortgezet; al spoedig kreeg men eene benting in het gezigt, waarvan eene geele vlag woei. De praauwen werden nu digter opeen geschoven en verder voortgeroeid. Geen schot was nog gevallen, doch toen de praauwen eenen hoek der rivier omkwamen werden zij plotseling hevig door een lillavuur uit de benting en een niet minder hevig geweervuur uit het bosch beschoten. De Dayaksche roeijers wierpen uit angst de riemen weg en waren niet

---

eene flaauwte geweest en het leven van den knaap voorshands buiten alle gevaar was, te meer daar het instinct van den weder ontwakende en de gelukkige nabijheid van het gastmaal hem dadelijk aan een zoo krachtig voedsel hadden geholpen.

Zeer laat eerst zocht men nog eenige rust te vinden. De doode Hendrik viel, na zijn hartig maaltje met een paar koppen warme, zweet drijvende thee te hebben doorgespoeld, in een gezonden, vasten slaap; de overgelukkige moeder waakte van vreugde schreijend aan zijn bedje. De blijdschap was magtiger dan het leed: thans had zij vergeten, dat zij kasteleinske was en dat een hertog onder haar dak sliep; zij wist nog slechts, dat haar kind leefde.

Het diner vond den volgenden dag in spijt van die beschadigde ham toch nog plaats en liep gelukkig af, daar de hospes zijn uiterste best deed, om de ontbrekende huisvrouw te vervangen. De spookgeschiedenis van dien nacht leverde natuurlijk ruime stof tot discours op en onder het dessert liet de hertog den hospes uitnoodigen, hem zijne gezamenlijke talrijke familie voor te stellen. Zoo kwamen zij dan allen binnen in hun mooiste pak, voorop de verheugde vader, achter hem aan de lieve Caroline, Samuel, de groote bengel, in groote verlegenheid, Johannes, Frits, het rekengenie, Peter de keukenmeester, Georg, die, als er kans toe was, op de studie zou, Sophie en Philippine, de dikke Daniël, Mientje en de tweelingzusters, en, om op alles de kroon te zetten, in 't eind nog de opgestane, tot over de ooren in warme omslagdoeken gestopt. De hertog had innig welgevallen in de vrolijke schaar en meer nog in de ongehuichelde vreugde en hartelijkheid, waarmede bij een zoo groot getal de uit den dood verrezene als kostelijk godsgeschenk begroet werd. »Maar mijn lieve man," vroeg de hertog, »wordt ge dan soms niet wel verlegen, wat met al die kinderen aan te vangen?" — »Och, Uwe Doorluchtigheid." antwoordde de hospes op bescheiden toon, »de goede God, die mij één uit den dood opgewekt heeft, zal ook de elf anderen niet van honger laten omkomen." — »Goed gezeid!" riep de vorst en klonk met zijne gasten op het welzijn van het groote ooijevaarsnest. De opgetogen vader zelf moest bescheid doen, voordat hij met zijn gevolg mogt aftrekken.

De heusche heer liet het bij deze vorstelijke gunstbetooning niet berusten; korten tijd na zijne terugkomst in de residentie zond hij aan onzen hospes een minzamen brief ten geleide van een geschenk van tweehonderd gulden voor elk van de twaalf kinderen. Daarenboven had de hertog voor den opgestane tegen dat die ten volle hersteld zou zijn een plaatsje als leerling bij zijn hoftuinier besproken.

Tot die betrekking is de jongen dan ook geraakt; de doode Hendrik is met der tijd een bekwaam hortulanus en eindelijk zelfs de opvolger van zijnen meester geworden. De zachte, warme tuinlucht heeft hem gezonde, roode wangen bezorgd, en wie hem als een bloeijend, krachtig en kloek man zag, kon moeijelijk begrijpen, waarom hij bij zusters, broers en oude bekenden altijd nog de »doode Hendrik" bleef heeten.

(*Redactie.*)

B I J V O E G S E L

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 27 Junij 1857, No. 51.

te bewegen ze weder op te nemen. Dit gaf eenige vertraging en deed de praauwen dwars voor de benting komen. Een Inlandsch matroos werd bij die gelegenheid gedood.

Met veel moeite slaagde men er echter in, een gedeelte der troepen aan den oever waar de benting lag, te ontschepen; bij dit debarkement werden gewond 2 Europesche fuseliers, 1 Europesche korporaal en 1 Inlandsche roeijer.

Een paar worpen met den, met veel moeite aan wal gebragten mortier op de benting gedaan, hadden door het struikgewas, hetwelk de benting, ofschoon op eene verhevenheid van p. m. 30 voeten gelegen, moeijelijk deed onderscheiden, weinig uitwerking.

Door dit struikgewas werd men dan ook verhinderd voorwaarts te dringen. Men ontving berigt dat Z. M. stoomschip *Onrust* weldra de rivier zou kunnen opstoomen, en trok tot Nanga Pino terug, alwaar de *Onrust* dienzelfden avond aankwam.

Den volgenden morgen (8 Mei) ging de kolonne aan boord van dat vaartuig over en werd naar Soengie Man onder stoom gegaan. Zoodra het stoomschip van de benting werd gezien werd het door een goed onderhouden vuur begroet. Zonder zich op te houden en de benting voorbij stoomende, liet de commandant van de *Onrust*, de luitenant-ter-zee 1ste klasse Gaijmans, het vuur met den 30 pd. van boord beantwoorden, en nam achter de benting positie, om welke te behouden het schip wegens snellen stroom, telkens achteruit moest stoomen.

Niettegenstaande de kartetsen, welke de 30 pd. van de *Onrust* onder de opstandelingen bragt, bleven zij eenen geruimen tijd weêrstand bieden en ons vuur goed beantwoorden.

Tegen 12 ure van dien dag debarkeerde de 2de luitenant Schiebelhout, met twintig man, met een gedeelte waarvan hij terstond de hoogte, waarop de benting lag, begon te beklimmen; het overige gedeelte van zijn detachement liet hij naar de voorzijde der benting optrekken, die daarop van twee zijden stormenderhand werd genomen. Een inlandsch fuselier werd bij deze gelegenheid door een lillakogel gedood.

De opstandelingen namen nu de vlugt, terwijl hun door de overige intusschen ontscheepte soldaten, met den mortier eenige worpen werden nagezonden.

De benting, binnen dewelke de 2de luitenant Schiebelhout het eerst was ingedrongen en onze vlag had geplaatst, werd vernield. In dezelve vond men vijf lilla's, een donderbus, een geweer, veel kruid, kogels en blanke wapenen.

Door de *Onrust* werd onderwijl de eenigzins verder gelegene kampong Karang vernield, waarbij een europesche matroos werd gekwetst.

Bij het weder inschepen werd, door eenige uit het bosch op ons geloste schoten, een inlandsche fuselier gedood en een andere gewond.

Dienzelfden dag werd de terugreis over Nanga Pino naar Sintang ondernomen.

De opstandelingen hebben een beduidend verlies geleden; van boord van de *Onrust* had men, terwijl onze soldaten de hoogte beklommen, vele gewonden en dooden van den vijand uit de sterkte zien wegvoeren; ook het bloed in de benting toonde genoegzaam aan de goede uitwerking onzer kogels.

Den 17den Mei is Z. M. stoomschip *Admiraal van Kingsbergen* van eenen kruistogt tegen de zeeroovers (zie ons nummer van 27 Mei jl.), die zich op de noordelijke kust der residentie zouden hebben vertoond, te Pontianak teruggekeerd, zonder zeeroovers te hebben ontmoet.

(*Jav. Court.*)

NEDERLAND.

Amsterdam, 22 *April*. Het drukpers-reglement voor Neêrlandsch Indië heeft een nieuwen bestrijder gevonden in *een ongenoemde*, *maar niet onbekende*, die dit reglement getoetst heeft aan de ervaring van eene halve eeuw. (Wij vermeenen, dat dit geschrijf afkomstig is van den generaal baron Nahuys van Burgst). De schrijver zegt, de pen te hebben opgevat, alleen uit waarachtige belangstelling en liefde voor Koning en Vaderland, ofschoon zelf in een toestand verkeerende, die hem slechts weinige levensweken of misschien maar enkele dagen meer belooft. In den aanvang zijner brochure zegt de schrijver, dat, wanneer hij met zijne ervaring, de rijpe vrucht van meer dan vijftigjarige ondervinding en opmerking, raadpleegt over de voor- en nadeelen, welke wij van de vroeger meer vrijzinnige bepalingen voor de Indische drukpers ondervonden hebben, hij dan tot de overtuiging wordt gebragt, dat die drukpers zoodanige banden niet behoeft, als waaraan zij thans is gekluisterd geworden, en waardoor de grootste algemeene contrôle op de handelingen der Indische regering en van hare hoogere en mindere ambtenaren geheel verbroken is, aangezien thans beider daden, door een digten sluijer van geheimzinnigheid, voor het oog van het publiek zullen worden verborgen gehouden.

Made en *Drimmelen*, 21 April. De zalmvisscherij is dit jaar voor onze visschers zoo ongunstig als die nog immer geweest is. Gedurende de laatste veertien dagen, werd slechts gemiddeld één zalm per dag gevangen. De prijs is dan ook zeer hoog gestegen en bedraagt thans *f* 3 à 3 20 het Ned. pond. De verzending naar Belgie en Frankrijk is, om de geringe vangst, van weinig beteekenis. Verleden Zaturdag is hier den eersten steur gevangen.

ENGELAND.

Een correspondent van den Engelsche *Economist* gelooft dat de prijzen van de suiker in dit jaar hoog zullen blijven. Hij voert als gronden voor zijne opinie aan, dat de voorraden in Europa klein zijn, dat men bijna zeker in dit jaar mindere productie van suiker, dan in het vorige jaar verwachten moet, en dat de consumtie van suiker door de verhoogde prijzen slechts weinig heeft geleden.

— In het officieelgblad van Londen vindt men de navolgende overeenkomst den 25 Maart jl. tusschen Frankrijk en Engeland gesloten, tot regeling van de wederzijdsche belangen der beide natiën, met betrekking tot het regt van koophandel te Portendie en in de nabijheid van dit punt op de afrikaansche kust, en te Albreda aan de rivier Gambia.

Art. 1. H. M. de Koningin van het vereenigd koningrijk Groot-Brittanje en Ierland doet afstand van het regt, dat hare onderdanen, uit kracht van het verdrag, tot nu toe hadden, om handel te drijven van de monding der St. John's rivier tot aan de baai en het fort van Portendie.

Art, 2. Z. M. de Keizer der Fanschen staat aan Hare Britsche Maj. het fransche kantoor Albreda af, aan den noordelijken oever van de Gambia-rivier, op de westkust van Afrika, alsmede al de eigendomsregten of andere regten hoe ook genaamd aan gezegd kantoor behoorende.

Art. 3. Hare Britsche Maj. geeft haar toestemming, dat de fransche onderdanen de vrije vaart op de Gambia-rivier hebben. Voor hun handelszaken zal het hun vrijstaan te Bathurst te verblijven, alsmede op elk ander punt, dat H. B. M. bij koninklijk besluit later zal kunnen aanwijzen, maar op geen andere plaats, met uitzondering van Albreda, waar de fransche onderdanen geregtigd zijn hun verblijf te hebben, krachtens art. 4 van deze overeenkomst, onder beding nogtans dat zij zich schikken naar de plaatselijke wetten en reglementen, die in de engelsche kolonien van de Gambia kracht van wet hebben of zullen krijgen.

De fransche vaartuigen op de Gambia zullen aan dezelfde regten, tollen en reglementen onderworpen zijn als de engelsche, en alle aan boord der fransche schepen in- of uitgevoerde artikelen zullen het regt betalen, dat dezelfde artikelen bij in- of uitvoer aan boord van engelsche schepen, geheven wordt of zal worden.

Het zal aan de fransche regering vrijstaan, te Bathurst een consulair agent te hebben, met dien verstande echter dat deze consulaire agent eerst, volgens de gewone formaliteiten, door het gouvernement van H. B. M. erkend en toegelaten zij.

Art. 4. De te Albreda gevestigde fransche onderdanen, die mogten begeeren daar te blijven, na den door H. M. gedanen afstand van de fransche factorij of kantoor, zullen hun goederen en eigendommen met de daar aan verbonden regten behouden; zij zullen in alle opzigten op dezelfde wijze beschermd en behandeld worden als de overige fransche onderdanen in de bezittingen van H. B. M.

Art. 5. De tegenwoordige overeenkomst zal worden geratificeerd en de ratificatiën zullen te Londen worden uitgewisseld zoodra dit mogelijk zal zijn, binnen drie weken te rekenen van den datum der onderteekening. (Hierna volgen de onderteekeningen der gevolmagtigden).

Londen, 21 April. Het Zondagsblad *the Observer*, dat geacht wordt nu en dan mededeelingen van den kant der ministers te ontvangen, besluit een historisch overzigt der zaak van Neufchâtel, met deze opmerkelijke zinsnede: »Engeland en Frankrijk zullen zich, naar wij hopen, de handen schoon wasschen, ingeval Pruissen de mogendheid is, die zich verzet tegen de vereffening van het geschil, op voorwaarden, welke zij billijk en wederzijds aannemelijk achten. Zwitserland heeft reeds voldoende blijken van zijne gematigdheid gegeven, en men kan niet vermoeden, dat het zich nu minder redelijk dan vroeger betoonen zal. Laten Frankrijk en Engeland, bijaldien Pruissen volhart in te eischen, wat men Zwitserland niet mag afvergen, de onafhankelijkheid van Neufchâtel erkennen en een einde aan dat ongelukkig protocol van Lord Malmesburij, van 1852, maken, hetwelk de groote mogendheden vervoerd heeft, om de aanspraken des Konings van Pruissen op de souvereiniteit van dat canton te erkennen. Het vraagstuk is een van die, welke oplossing eischen. Noch Frankrijk noch Engeland kan een geschil ontevreden laten, hetwelk ieder oogenblik tot voorwendsel strekken kan, om den vrede van Europa te verstoren. Zwitserland moet ook niet aan zich zelven worden overgelaten in zijnen wederstand aan vorderingen, welker volstrekte onregtvaardigheid iedereen erkennen moet."

Londen, 10 April. Sinds 24 uren houdt deze hoofdstad zich met eene omstandigheid bezig, die het leven bij de verkiezingen, verdwijnen, den chineschen oorlog en het ongeval van den *Transit*, die naar Spithead heeft moeten terugkeeren, na gevaar te hebben geloopen met 600 man, die hij naar Hongkong moest overbrengen, te vergaan, vergeten doet. Die omstandigheid beduidt op het Vasteland misschien niet veel, doch hier wordt zij zeer belangrijk geacht. Alle dagbladen houden er zich mede bezig en zij heeft betrekking op het, door den Inspecteur der geneeskunde Letreby, ingediend verslag over den toestand van sommige wijken in de City, waarin men met de grootste ongerustheid eene schrikbarende sterfte en bedroevende verontzedelijking heeft waargenomen.

Na in dat verslag te hebben aangetoond, dat, gedurende het eerste trimester van dit jaar, de sterfte in de City 26,5 op 100 bewoners heeft bedragen, voortvloeijende uit ziekten van het orgaan der ademhaling en veroorzaakt door de onzindelijkheid en overstelping der huizen, haalt bedoelde Inspecteur de volgende daadzaken aan.

Gedurende de eerste drie maanden van 1857, deden zich in de City 3639 zieken op, die slechts door elf geneesheeren behandeld zijn geworden, dus slechts een geneeskundige voor meer dan 300 zieken; in het nu te verwonderen, dat van dat aantal van 3639 zieken, 852 bezweken zijn? Wij bezochten, zegt die geneesheer, 1989 verblijfplaatsen, die bewoond werden door 5791 personen, uitmakende 1576 huisgezinnen. Allen huisden door en met elkander, slechts eene schamele legerstede bezittende, waarop niet alleen de man, vrouw en kinderen sliepen, maar ook de huwbaren van beider kunne en van verschillende huisgezinnen, te zamen in eene beestachtige verbonding levende, zonder, naar het schijnt, het minste begrip van welvoegelijkheid of zindelijkheid te bezitten. In ééne kamer zag ik eene vrouw in barensnood, te midden van verschillende huisgezinnen, op denzelfden stroozak liggende; in hun midden worstelde een kind met stuipen en op den naakten vloer lag zonder lijkkleed of doodkist, het lijk van een jong meisje, drie dagen te voren gedurende hare verlossing bezweken.

Die daadzaken en nog aanstootelijker zelfs doen zich veelvuldig in de City op. In Rose-Alleij bestaat eene rij huizen in 77 kamers verdeeld, die door 252 pesonen bewoond worden.

Ligtelijk begrijpt men de gevaren, die voor de gezondheid en zedelijkheid uit eene dergelijke overstelping en ellende, in het midden der rijkste wijken van de hoofdstad, moeten voortvloeijen en hoe hoog noodig eene degelijke voorziening in die noodlottige omstandigheden is, doch of de maatregelen door de policie te nemen, ook tot eene afdoende verbetering zullen leiden wordt algemeen betwijfeld, daar het kwaad al te zeer ingeworteld is en het moeijelijk zal vallen dien maatschappelijken kanker uit te roeijen.

— In Ierland hebben, ter gelegenheid van de verkiezingen, op sommige plaatsen ernstige ongeregeldheden plaats gehad. De autoriteiten te Borrissin Ossorij en Abbeijleix hebben troepen aangevraagd, uit vrees dat de onlusten door haar niet bedwongen zullen kunnen worden. Te Sligo heeft men met steenen naar de soldaten geworpen, terwijl de belhamels zich naar de provinciale bank hebben begeven, na reeds onderscheidene huizen min of meer beschadigd te hebben.

— Daar de regering voor goed besloten heeft, geen expeditie meer uit te zenden ter opsporing van sir John Franklin en zijne togtgenooten, heeft ladij Franklin eene belooning van £ 450 aan diengene toegezegd, die in staat zal zijn, eenige stellige berigten omtrent het lot van de manschappen dier expeditie te geven.

— De admiraliteit laat thans proeven nemen met eene nieuwe soort van licht signalen, waarvan het licht zoo sterk is, dat het in een omtrek van 5 tot 6 zeemijlen op een in de vlam staand schip gelijkt.

— Met de *Candace* zijn te Plijmouth tijdingen ontvangen van de Westkust van Afrika en wel van Old-Calabar 24, Cameroons 26 Februarij, Fernando Po 2, Bonnij 6, Lagos 8, Accra 10, Cape Coast 11, Liberia 15, Sierra Leone 19, Bathurst 24, Goree 24, Teneriffe 30 Maart, en Madeira 1 April. De gouverneur van Sierra Leone keerde den 6den Maart van een togt op de rivier terug, gedurende welken hij verschillende tractaten met de opperhoofden had gesloten. In Mellicourie duurde de oorlog voort tot het voordeel der Moriahs, hetgeen tot bevordering van den handel bijdroeg. Het land om Cameroons was rustig. De handel te Calabar was levendig. Men zoude trachten eene landsreek, welke veel palmolie oplevert, voor den handel opengesteld te krijgen.

FRANKRIJK.

Parijs, 21 April. Den 20 dezer, des namiddags ten 3 ure, is de grootvorst Constantijn met het Russische escader te Toulon aangekomen. Alle oorlogschepen waren gevlagd en gaven achtervolgens een salut van 21 schoten, daarna een algemeen salvo, waarop een hoerah van het in het want paraderende scheepsvolk volgde. Een aantal stoomschepen, met vreemdelingen bezet, volgden de keizerlijke flotille. De Grootvorst stapte ten 4 ure bij het tuighuis aan wal en werd er door de marine, militaire en civile autoriteiten ontvangen, die hem begroetten en aanspraken hielden. De Prins gaf den wensch te kennen, de troepen, welke aan de landingsplaats geschaard waren, te inspecteren. Eene onafzienbare menigte was tegenwoordig. De generaal Totleben werd met vele blijken van belangstelling behandeld en met luide vivats begroet.

De grootvorst Constantijn zal 10 dagen hier, en 4 dagen te Fontainebleau vertoeven. Het geheele corps diplomatique zal het hof naar deze residentie vergezellen.

Bij het feest, dat den 4den Mei op het stadhuis aan den Grootvorst Constantijn zal worden aangeboden, zullen zeer vele Russen worden genoodigd, weshalve het getal der andere genoodigden tot 1200 moet worden beperkt.

— Van zekere zijde wordt eene tijding medegedeeld, welke allezins nadere bevestiging vereischt, te weten, dat de generaal Orgogni, volmagt heeft gehad, om aan Keizer Napoleon, ten einde Frankrijks bescherming aan den Keizer der Birmanen te verzekeren, den afstand van eene haven en een stuk land van 8 vierkante mijlen aan te bieden, welke aanbieding de Keizer geweigerd had, ten einde de ontevredenheid van Engeland niet gaande te maken. Van denzelfden kant wordt ook verzekerd, dat de generaal Orgogni voor den dienst van het Birmanische leger, 15000 artilleristen uit het Fransche leger aangeworven heeft, die ieder 200 fr. te Marseille, 300 fr. te Suez en 2000 fr. bij het betreden van den Birmanischen grond zouden ontvangen.

— Naar luid van het bekende clericale orgaan *l'Ami de la Religion*, heeft de cardinaal Morlot Zondag jl. in de keizerlijke kapel der Tuilerien den eed als aartsbisschop van Parijs afgelegd. Na de gewone plegtigheden heeft de Keizer, knielende voor den prelaat, van dezen zijn eersten aartsbisschoppelijken zegen gevraagd. Nadat die was gegeven is de Hr. Morlot in het vertrek der Keizerin toegelaten, waar hij mede H. M. en den keizerlijken prins heeft gezegend. Zondag zal de prelaat in zijne nieuwe kerkelijke waardigheid worden bevestigd in de hoofdkerk Notre-Dame.

— Men leest in de *Salut Public* van Lyon:

Eenige dagen geleden verloor zekere heer een brieventasch, inhoudende 83000 fr. aan banknooten en 17000 fr. aan wissels, te zamen 100 000 fr. Een conducteur van den spoorweg vond dien brieventasch in een wagon. De eerlijke man aarzelde geen oogenblik op het gezigt van dien schat; zonder twijfel had eene slechte daad hem rijker kunnen maken, dan hij ooit gedroomd had, doch daartoe had hij den weg der eerlijkheid moeten verlaten en op het eerstvolgende station gaf hij den brieventasch aan den stationschef over.

De telegraaf werd in beweging gesteld en de eigenaar van dien schat gevonden. Naar men zegt, was hij millionair en hij kwam met den eersten trein aanstoomen,

om zijn eigendom terug te ontvangen. Hem bleef dus slechts over den eerlijken vinder te beloonen. Wel schenkt, naar men wil, het geweten de beste belooning voor eene goede daad, doch een bankbillet wordt toch ook wel, zonder het edele dier daad te verkleinen, aangenomen. Na eenige aarzeling ging de millionair er dan ook toe over, opende zijne beurs en haalde er een 20 fr. stuk uit; ziedaar de belooning, welke hij dengenen aanbood, die hem 100,000 fr. had terug gegeven.

— Tijdens de eerste voorzegging in 1842 van het einde der wereld, hoorde Victor Hugo het verhaal aan van zijnen barbier omtrent dit toekomstig heil.

— En hoe zal die bajert ontstaan? vroeg de schrijver der *Tijdgenooten*.

— Mijnheer, antwoordde de barbier, de beesten zullen den 2den en de menschen den 4den sterven.

— Drommels, hervatte de dichter, dat maakt mij ongerust.

— Hoe zoo, vroeg de barbier; wat kan een verheven verstand als het uwe onrust baren?

— Wel, zeide Hugo, begrijpt gij dat niet? Wie zal mij dan op den 3den scheren?

Parijs, 18 April. Alvorens naar Toulon te vertrekken, is de generaal Tottleben ten tweede male door den keizer ontvangen. In dat gehoor heeft hij Z. M. een exemplaar aangeboden van zijn journaal over de voorvallen en verdedigingswerken tijdens het beleg van Sebastopol. Dit journaal, hetwelk dag voor dag de geschiedenis der verdediging dier plaats inhoudt, is door denzelfs schrijver opzettelijk voor Napoleon III in het Fransch overgezet.

— De militaire bewegingen in Algerie tegen Groot Kabylie, moeten den 10 Mei beginnen. Alle, zoo Fransche als vreemde officieren, die vergunning hebben erlangd om dien veldtogt mede te maken, zijn verwittigd, dat van den 25 April 's lands vaartuigen gereed liggen, om hen naar Afrika over te voeren.

DUITSCHLAND.

Ofschoon de ministeriele dagbladen van Turin ontkennen, dat het gedrag der regering tegenover Oostenrijk door het Fransche cabinet wordt afgekeurd, weet men hier toch met zekerheid, dat, eerst voor weinige dagen, eene Fransche nota aan graaf Cavour is gerigt, waarin dien staatsman op het dringendst wordt aangeraden, den weg der gematigdheid en der verzoening jegens deze mogendheid te volgen.

— Aan het *Journal de Francfort* wordt uit Berlijn van den 18den April geschreven: Eene poging tot moord is heden gedaan op den persoon van den bankier M. E. Meijer. Terwijl de zoon op de beurs en de vader alleen op het bureau was, is een jong mensch binnengekomen om een ducaat te wisselen, en terwijl de bankier zich omkeerde, heeft hij hem verscheidene messteken in den nek toegebragt. De moordenaar is in verzekerde bewaring genomen.

Men verzekert dat de Oostenrijksche regering van de voorgenomen versterking der garnizoenen van Mantua, Verona en Peschiera afgezien heeft, en wel omdat die maatregel den schijn zou hebben van eene demonstratie tegen Piemont. Intusschen heeft de terugroeping van den Oostenrijkschen gezant uit Turin eene voor Oostenrijk nadeeligen invloed, in onderscheidene deelen van Italie, te weeg gebragt en moet vooral de stemming in Lombardije daardoor bijna weder even slecht zijn, als zij drie maanden geleden vóór 's keizers komst aldaar was.

— De aartshertog Max heeft, in zijne hoedanigheid van gouverneur-generaal van het Lombardijsch-Venetiaansch koningrijk, een rescript uitgevaardigd, waarin de beste beloften worden gedaan.

— Men gaat in Oostenrijk steeds voort met het verbieden van dagbladen. Thans zijn het weder de *Bresl. Ztg.* en den Parijsche *Charivari*, die door dat lot zijn getroffen.

— Den 17den Junij vindt te Weenen de 100jarige stichtingsplegtigheid van de Maria Theresia-orde plaats, welke, zoo als men weet, na den slag van Collin in 1757 gesticht werd. De keizer en de keizerin zullen op dien dag naar Weenen komen, om het feest bij te wonen en dan weder naar Hongarije terugkeeren.

— De patriarch van Venetie is den 9den April overleden.

— Het huis Kuechvich is den 7den dezer gefailleerd met een passief van 300,000 gl. De oude chef van dit huis is voor 1½ jaar overleden en liet zijn vermogen in den besten toestand achter. Toen de vorst Danielo van Montenegro zijne jongste dochter huwde (de oudste is met graaf Roma op Corfu gehuwd) verkreeg zij niet alleen eene huwelijksgift van 100,000 gl., maar ook een vorstelijk uitzet.

— De rooverijen hebben nog geenszins opgehouden in Hongarije. Noch de krijgsraden, noch de onvermoeide maatregelen der overheden schijnen daaraan een einde te kunnen maken. In het district Sztansitz in Bacska heeft men een zonderling middel aangegrepen, om zich te wapenen tegen de roovers; men heeft namelijk eene overeenkomst gesloten met een bekend en zeer gevreesd hoofd der Zigeuners, aan wien men eene schatting van 2000 fl betaalt, waarvoor hij met zijne bende instaat voor de veiligheid van huizen, het vee en de oogsten tegen allen aanval der roovers.

— Volgens berigt uit Wiesbaden zijn thans de ratificatien uitgewisseld van de overeenkomst, welke den 29sten November ll., in eene buitengewone zitting der centrale commissie voor de Rijnscheepvaart te Mainz, tusschen Nassau en het groothertogdom gesloten is, en welke de verbetering van het vaarwater des Rijns tusschen Mainz en Bingen ten doel heeft.

— Dezer dagen heeft men nabij Mainz, op eene diepte van twaalf voet, veengrond gevonden, waarin zich zolen, sandalen, groote stukken leder, wollen en linnen stoffen, Romeinsche messen, lanspunten enz. bevonden. Bij nader onderzoek bleek, dat het leder volkomen goed bewaard gebleven was. Men zette toen de opgravingen voort tot eene diepte van 30 voet en vond nog een aantal voorwerpen van soortgelijken aard. De sandalen zijn uitmuntend bewerkt. De zool is met Romeinsche nagels beslagen, het bovenleder in den vorm van riemen uitgesneden en levert een nieuw bewijs van den hoogen trap, waarop konsten en handwerken bij de Romeinen stonden.

— Mevr. Otto Goldschmidt, geb. Jennij Lind, is den 31sten Maart te Dresden van eene dochter bevallen.

— Te Erfurt is, in 96jarigen ouderdom, overleden, een veteraan van het leger van Frederik den Groote, genaamd Johann Wilhelm Kunze. Hij diende als ordonnans bij den generaal v. Ziethen, dien hij tot aan zijn dood steeds vergezelde. In den lateren tijd oefende hij het beroep uit van hoedenmaker.

— Bij de Pruissische Tweede Kamer werd sedert eenige dagen beraadslaagd over een voorstel van den afgevaardigde Mathis, strekkende om de drukpers van eenige belemmeringen te ontheffen, waaraan zij onderworpen is. Volgens het eerste artikel van dit voorstel, zou de kamer van de regering moeten vorderen dat zij niet langer bij wege van administrativen maatregel de aan de drukpers verleende concessien introk, of althans eene wet voordroeg, waarin dit regt haar bepaaldelijk toegekend en behoorlijk geregeld wierd. De regering beweert van haren kant, dat zij dat regt bezit uit kracht van eene oude wet, regelende de uitoefening van sommige bedrijven; waartegen de oppositie volhoudt, dat de regering zich op die wet niet beroepen kan, omdat de beide kamers bij het vaststellen der bestaande drukpers wel uitdrukkelijk verklaard hebben, niet te willen dat de bepalingen der bedoelde oudere wet tot beteugeling der drukpers, zouden gebezigd worden. Dit eerste artikel van het voorstel is, met 154 tegen 102 stemmen, verworpen; terwijl met 126 tegen 125 stemmen een amendement van den heer Gerlach en anderen werd aangenomen, volgens hetwelk de regering verzocht zal worden, om de grondwettige vrijheid der drukpers langs den weg der wetgeving te verzekeren en in alle gevallen de bevoegdheid tot het intrekken van concessien, waarop zij aanspraak maakt, in dier voege te regelen, dat van eene daartoe strekkende administrative verordening hooger beroep op de regtbanken worde toegelaten.

Daags daarna heeft de kamer het voorstel van den heer Mathis voorgezet en allereerst op het besluit, ten aanzien van het amendement des heeren von Gerlach terugkomende, dat met 131 tegen 124 stemmen verworpen. Nadat voorts 2 artikelen van het voorstel aangenomen waren, zijn de overige afgestemd, hetgeen de kamer niet belet heeft ten slotte, in weerwil van de tegenspraak der ministers, ten aanzien van het voorstel des afgevaardigde Mathis, tot eene gemotiveerde orde van den dag over te gaan.

Het Huis der heeren heeft de 1e paragraaf van de wet, betreffende den impost op het zout, met 95 tegen 21 stemmen verworpen.

Daar deze paragraaf het beginsel der wet inhield, heeft de regering het ontwerp ingetrokken.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

De *Moniteur* deelt een brief mede uit Jassy, waarin de kuiperijen vermeld worden, die door de regering aldaar en door de partij, welke tegen de vereeniging der twee Vorstendommen is, in het werk gesteld worden om die vereeniging te beletten. De opname van dien brief in den *Moniteur* bewijst op nieuw, hoezeer de Fransche regering voor die vereeniging is.

— Het bevestigt zich, dat de partij der Unionisten in de Donau-Vorstendommen op alle mogelijke wijzen tegengewerkt wordt. Men weet namelijk, dat onderscheidene lieden, welke deze vereeniging zijn toegedaan, op last der Moldavische regering, in hechtenis genomen en zelfs door een van de leden des bestuurs beleedigd zijn. Als men in aanmerking neemt, dat de bevolking van dit land onder de bescherming van de Europesche mogendheden staat, dan wekt het verbazing, hoe men hare regten openlijk durft vertrappen. Men verneemt dan ook, dat de bedoelde personen, door tusschenkomst van consulaire agenten aan al de mogendheden, onderteekenaars van het Parijsche tractaat, een protest hebben doen toekomen en het is te verwachten, dat de Fransche regering niet zal aarzelen ten hunnen opzigte in de bres te springen.

Van eene goed onderrigte zijde beweert men, dat de Vorst Danielo van Montenegro te Parijs de verzekering van eene jaarlijksche rente van 100,000 fr. verkregen heeft. De breuk met Rusland zoude slechts een masker zijn, maar die met Oostenrijk is ernstig gemeend. De Montenegrijnen beweren, dat de in de keizerlijke staten levende verwandten van den overleden Vladika, vooral de jonge Zupa, geheime zamenzweringen tot omverwerping van de bestaande orde van zaken in Czernagora smeden, welke eerlang tot uitvoering zullen komen.

NOORD-AMERIKA.

Volgens het *New-York Journal of Commerce* kan het gevaar voor een oorlog tusschen Spanje en Mexico als geweken beschouwd worden. Wel is van vele zijden, o. a. door de priesterpartij in Mexico, al wat mogelijk is gedaan, om den Spaanschen trots tegen de republiek op te hitsen, doch de Spaansche gezant te Washington heeft de regering der Vereenigde Staten te kennen gegeven, dat zijne regering zeer vredelievend gezind was en geen expeditie zenden zou, wanner senor Lafragus de verklaring wilde afleggen, waartoe hij door den president Comonfort aangespoord was. Wat evenwel den strijdlust der Spaansche regering vooral heeft doen bekoelen, is de weigering van Frankrijk en Engeland, om Cuba te waarborgen en, in geval van een oorlog met Mexico, op de neutraliteit der Vereenigde Staten aan te dringen.

— Het Canadasche parlement heeft eene aanzienlijke ondersteuning toegestaan tot vestiging van eene linie van pakketbooten, wekelijks varende tusschen Montreal en Quebec op Liverpool.

— De republiek Urugay heeft de havens van Maldonado en Colonia aan de Plata, alsmede die van Nueva Palmira en Paisandu aan de Urugay tot onafhankelijke havens voor den invoer verklaard. Tot nu toe moesten de koopwaren uit den vreemde komende, voor en aleer in die havens te worden ingevoerd, naar Buenos Ayres gebragt worden, ter voldoening van de formaliteiten der douane. Thans zijn die havens voor den directen handel opengesteld.

— Op Barbados was, in de maand Februarij, algemeen de aandacht gevestigd op een plan van de West India, North and South American Telegraph Company, waarmeê men beoogde, om, door middel van een onderzeeschen telegraaphdraad, de West-Indische eilanden te verbinden met het vaste land van Noord- en Zuid-Amerika.

— De *New-York Herald* bevat het volgende schrijven uit Washington.

Onze betrekkingen met China houden de aandacht onzer regering voortdurend bezig, sedert zij vernomen heeft, dat het Engelsche bewind lord Elgin benoemd heeft tot Brittannie's gevolmagtigd minister in China. Onze regering heeft insgelijks besloten spoedig een vertegenwoordiger naar China ten zenden, doch zij, wil ten gevolge van den grooten afstand tusschen China en ons land en den langdurigen tijd, die derhalve noodig is voor het overmaken der officieele briefwisseling, voor deze betrekking een man kiezen, waarin zij het grootste vertrouwen kan stellen, en die zich leiden laat door eene verstandige staatkunde, ten opzigte der algemeene belangen, in het bijzonder ten opzigte van de uitbreiding onzer handelsbetrekkingen in dat gedeelte der wereld.

De Washingtonsche correspondent van den *New-York Courier and Enquirer* zegt van zijne zijde, dat waarschijnlijk eene ontzag inboezemende vloot naar China onder zeil zal gaan, en dat behalve grootere oorlogschepen kleine vaartuigen reeds bevel hebben ontvangen derwaarts te stevenen. Commodore Perrij zoude dit escader commanderen. De Britsche gezant zoude zich met de politiek der Ver. Staten volkomen vereenigd hebben, welke hoofdzakelijk daarin zoude bestaan, om eene sterke zeemagt, tot bescherming der Amerik. belangen en tot erlanging van nieuwe voordeelen, derwaarts te zenden en een gevolmagtigde te benoemen, die des noods een steun bij die vloot zoude vinden.

— In Buffalo, Cincinnati, Louisville en in Nashville viel nog sneeuw.

— Volgens berigten uit Havana had, generaal Concha het bevel, om aan de slaven certificaten af te geven, als onvoldoende tot hunne bescherming, ingetrokken. Twee schepen van New-York waren als slavenvaartuigen verkocht. Twee Hollandsche schepen met 700 koelies aan boord waren te Havana aangekomen.

— De verzending per post naar het verre Westen laat, wat spoed aangaat, nog veel te wenschen over; dikwijls gebeurt het, dat brieven en dagbladen, voor steden in het binnenste van Jowa en Nebraska, een half jaar onder weg blijven. Zoo verhaalt men ook het volgende voorbeeld eener naauwkeurige postverzending. Te Nebraska Citij kwam onlangs een pak dagbladen, de *New-Yorker Tribune*, aan, en, bij het openen van het pak, vond men een muizennest, met 5 levende jongen gezond en frisch daarin, maar tevens ook 3 doode muisjes, en bij nader onderzoek bleek het, dat de arme diertjes, aan het beroemde hoofdartikel van Greeleij over het bloedige Kansas, geknaagd hadden en dit met den dood bekocht hadden.

AUSTRALIE.

In een der Amerikaansche bladen leest men het volgende over Australië:

Wat den europeschen reiziger, bij zijn aankomst in Australië, het meeste treft is, dat hij juist het omgekeerde ziet van de physieke toestanden, waaraan hij gewoon was. Zoo is de loop der jaargetijden juist andersom als die in ons halfrond: Januarij is het midden van den zomer en in Julij heeft men het hartje van den winter. De lente valt in September en October, de zomer duurt van het begin van November tot het einde van Februarij; in Maart, April en Mei heeft men herfst; vervolgens is het winter tot 31 Augustus. Er zijn drie regenmaanden: Maart en April in den herfst, en Augustus bij het einde van den winter.

Wij zien de zon ten zuiden; in Australië ziet men haar ten noorden. Als het in Australië mooi weêr is daalt de barometer; hij rijst om slecht weder aan te kondigen. Bij ons valt de langste dag in Julij, bij de Australiërs in December. De warmte komt uit het noorden, uit het zuiden wordt koude aangebragt; op de hoogten is het het warmst.

Overal heerscht dezelfde tegenstelling. De zwanen zijn in New-South-Wales zwart en de arenden wit; de bij steekt niet; de vogels zingen niet, de uilen ziet men er bij dag. Zelfs de vruchten hebben niets gemeens met die uit onze gewesten. De peren bij voorbeeld, die in ons klimaat sappig zijn, zijn daar zoo hard, alsof ze uit eikenhout zijn gesneden. Over het algemeen bieden de boomen er geen lommer aan, omdat hunne bladeren met den rand en niet met de platte zijde naar het licht gekeerd zijn.

Men heeft eenigen tijd noodig om zich aan deze schijnbaar omgekeerde, maar toch in den grond zeer natuurlijke orde van zaken te gewennen.

SIAM.

Aangaande de Siamesche taal, schrijft sir John Bowring onder anderen het volgende: Zij bestaat bijna uitsluitend uit woorden van ééne lettergreep en woorden, die uit dezelfde letters bestaan, hebben, naar gelang van den toon, eene geheel verschillende beteekenis. Men begrijpt, dat dit het aanleeren der Siamesche taal voor vreemdelingen uiterst moeijelijk maakt. Bij voorbeeld de volgende zin: *Khai khai khai khai na khai*, beteekent: *Verkoopt niemand in de stad eijeren? De verkooper is ziek.* Wat de verschillende *Khai* beteekenen, begrijpt de Siamees dadelijk op het gehoor, omdat de zin der woorden hem klaar wordt, uit het langer of korter verwijlen bij het uitspreken en den eigenaardigen nadruk, welken men er op legt.

ALGERIE.

Den 5den April zijn in Algerië de eerste bewegingen begonnen van de troepen, die in de expeditie tegen de Kabylen zullen te velde trekken. Van Algiers zijn dien dag 3 bataillons in de rigting van Dellys opgerukt, en zouden daags daarna nog andere bataillons volgen. Alle provinciën zullen contingenten leveren tot deze expeditie, waartoe enkel de hulpmiddelen van Afrika zullen worden aangewend.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Junij	16	Hollandsch .	Van der Palm	G. Strang van Hees .	Schiedam . .	17 Maart.	Batavia.
»	17	» . .	Catharina Wilhelmina	T. W. Poppen . .	Rotterdam . .	17 »	»
»	20	Engelsch .	Sea Star	J Levingston . . .	Shanghaij . .	10 Mei .	Londen.
»	—	Holl. . .	Barend Willem	J. W. Retgers . .	Amsterdam .	11 Maart.	Batavia.
»	21	Amerikaansch.	Lowell	. . . .	Batavia . .	19 Junij .	Boston.
»	22	Engelsch .	Epsom	T. Buckland . . .	Manilla . .	1 Mei .	Londen.
»	23	» . .	Ambrosine	W. Maybank . . .	Singapore . .	4 Junij .	»
»	—	» . .	City of Carlisle	W. Storey	Hongkong .	. . .	Melbourn.
»	25	Amerikaansch	Samuel Russell	S. Kennedy . . .	New-York . .	30 April.	Hongkong.
»	—	Holl. . .	Ferdinand Emma	R A. Tange . . .	K Geor Souma	30 Mei .	Batavia.
»	—	» . . .	Eugergie	E Bargman . . .	Rotterdam . .	1 Maart	»
»	—	Engelsch .	Sir Isaac Newton	A Pirouet	Cardiff . . .	1 April.	Shanghaij.
»	—	H. B. M. .	stoom lienieschip Sans Pareil	kapt t/z. A.C Key C R	Kaap . . .	25 Mei .	Singapore en China.
»	—	Engelsch .	Tran van Core	Th. Brown	Swan Rivier .	10 Junij .	Batavia.
»	—	Portug. .	Manhou	M. D. Bernadina . .	Hongkong . .	26 April.	Guichenbaaij.
»	26	Engelsch .	Bacchante	Cobb.	Liverpool . .	17 Maart	Shanghaij
»	25	» . .	Nora Bella	J D. Forteath . .	Londen . .	9 »	»

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Junij	25	Nederl Indisch	bark	Hector	Paulino	Tjilatjap . .	18. Junij	
»	—	» »	»	Batavia	Tjio Kesiang . . .	Pecalongan .	16 » .	
»	26	Nederlandsch.	»	Ferdinand Emma	R. A. Tange . . ,	Vad de West.	. . . .	
»	—	»	»	Lammina Elisabeth	A. Gersen	Rotterdam . .	. . . .	
»	27	Nederl Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden. . .	J Prins	Singapore . .	. .	Maclaine, Watson en co.
»	—	Nederlandsch.	bark	Eugenie	Bargman	Rotterdam. .	. . . .	

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	25	Ned Ind. .	stooms.	Banda	A. G. Bosch	Singapore.
»	26	»	»	Langan Lamongan	T. Deighton.	Samarang.
»	—	Nederl. . .	schip	Jacobus Martinus	F. Meppelder	» Soerabaya.
»	—	Ned. Ind. .	bark	Sarie Borneo.	Ong Bansoei	Soerabaya.
»	—	»	»	Anoer Salim	Said Abdulla	Cheribon.
»	—	»	»	Ellen	J. Winter	Samarang.
»	—	»	»	Sarie Elmashoor	Moh. Yassin	Bandjermassing.
»	—	»	»	Asaddulla	Hoesin	Samarang.
»	—	Nederl. . .	»	Van der Palm	Van Hees.	Soerabaija.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch .	schip	Jan Daniel *	H. Hagers	Japan	B. Kopersmit en co.
»	. bark	Louise *	Buys	Samar. en Soerabaya . . .	»
»	. »	Johannes Marinus	Verburgh . . . , .	. . . .	»
»	. schip	Sumatra	H Grivel	Nederland	»
»	. bark	Jan Pietersz Koen	J. Verloop	Samarang	»
»	. schip	Admiraal Jan Evertsen *	C. P Kuyper . . .	Amsterdam	»
»	. »	Jacob Cats	Van der Windt .	. . . .	»
»	. »	Catharina Maria	Gortmans	. . . .	»
»	. bark	Byen Korf *	F. Vogelesang . . .	Nederland	Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	. »	Constance.	H. G Borcherts . .	. . . .	»
»	. schip	Jonge Jan*	Pheiffer	Macasser	Landberg Bezoet de Bie en co.
»	. bark	Catharina en Theresia *	W. L Hartmans . .	Japan	Haager en Schuurman.
»	. schip	Anna Digna	C. Ouman	»	»
»	. »	Almonde *	Surie	Macao	»
»	. bark	Senior	K L Swart	Macao en Hongkong . . .	C Bahre en G. Kinder.
»	. »	Elisa Susanna *	J. Kuyt	. . . .	van Ommeren, Rueb en co.
»	. brik	Jan van Galen	P H de Boer. . . .	. . . .	»
»	. bark	Stad Middelburg	D. D. Ouwehand. .	. . . .	»
»	. schip	Jacob Roeggeveen	J Vos van Marken .	. . . .	J. Cezard en co.
»	. »	Bellatrix	Sandberg	Samarang	»
»	. »	Landbouw.	P A Klijnenberg .	. . . .	»
»	. bark	Barend Willem	Retgers	Nederland.	Paine, Stricker en co.
»	»	Hendrik Jan	J. van der Meijden .	. . . .	Busing, Schröder en co.
»	»	Johannes Albertus	Loudt	Soerabaya.	Hunter, Houghton en co.
Nederl. Indisch	»	Fathool Mobark*	Moh. Said	. . . .	D. N. Buys en co.
»	»	Al Rachmanie*	Moh. Satik	. . . .	»
»	bark	Almansoor *	Said bin Djen . . .	. . . .	»
»	brik	Sumatra *	Moh. Aread	. . . .	»
»	bark	Cheribon Packet *	Massingham	Cheribon	»
»	»	Fathus Seroer *	Sech SoE	Sumbawa	»
»	»	Al Osmanie *	Said Bahasoan . . .	. . . .	B J. Jacobs.
»	brik	So-Ootdin *	Sech Bagoer	. . . .	»
»	bark	Said Maskoor.	Sech Ibrahim . . .	. . . .	»
»	»	Marianne Antoinette	J. C. Lebert . . .	Samarang	B. Kopersmit en co.
Engelsch .	. schip	Hindostan *	L Bax	. . . .	Maclaine, Watson en co
»	. bark	Cashmere *	Pearson	. . . .	»
»	. schip	Asia *	Davidson	Soerabaija	Adam en co
»	. »	Hiawatha*	Reed	. . . .	Pitcairn, Syme en co.
Zweedsch	. bark	Amason *	C Dannberg	. . . .	Metzendorff, Wilmans en co.
»	»	Robert Dickson *	B Hjarn	. . . .	Pitcairn, Syme en co.
Deensch.	. bark	Calloe *	Kopperholdt	. . . .	Busing Schröder en co.
»	. schip	Cecrops *	J P. Boysen	. . . .	Metzendorff, Wilmans en co.
»	. »	Hindoo *	N Hohlman	. . . .	»
Fransch.	. schip	Mauritius *	Regnier	Bordeaux.	C. Bahre en G. Kinder.
»	»	Giscours *	. . . .	. . . .	»
Hamburgsch.	»	Horizon *	E. Becker	. . . .	Metzendorff, Wilmans en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Junij	15	Fr.	schip Marguerite . . .	J. Bourdaise	Melbourn.
»	16	N. I.	» Alfulck	Sech Baradja .	Banda.
»	18	Ned.	bark Maria Catharina .	K Poel . .	Batavia.
»	»	»	» Kon Ned. Yacht Club.	F. L. Zack .	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	16	N. I.	schoen. Mashoer . . .	Sech Sadan .	Banjermass.
»	—	»	» Moostarie . .	S. Alhabassij .	»
»	18	»	stooms. Langan Lamongan.	Th. Deighton.	Batavia.
»	—	»	kotter Riengiet . . .	To Sarie . .	Balie Pad.
»	—	»	schip Faidul Moebarak .	Hamdja Noerdin	Singapore.
»	—	»	bark Bacht Mastora . .	S. Alhabassij .	Sengkawang

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch.	Laura en Adèle	H. F. L. C. von Noël.	Batavia	Van Eck enco.
Nederl. Indisch	Anis Balgair	Sech Soenkar . . .	Banka	Gezagvoerder.
Zweedsch . .	Prins Oscar	C. A. Hartzel . . .	Stockholm	Fraser Eaton en co.
Nederlandsch.	Salatiga	J. N. Bezier . . .	Nederland	Schimmelpenninck en co.
»	Estaffette	Rietveld	Tjilatjap	»
Zweedsch . .	Flamingo	Rogstadius . . .	Nederland	Wm Mathieu en co.
Engelsch . .	Princess	A. K. N. Tremsamc	Bremen	Nc. Milian Marten en co.
Nederl. Indisch	Aminoedin	Joedool Karim . .	Bandjermassing	Gezagvoerder.

Aangekomen Schepen te *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	[illegible]	N. I.	schoener King Goan .	Hoormat . .	Samarang.
»	17	»	brik Tartar	Tan Inghok .	Batavia.
»	—	»	bark Srie Palembang .	Tjoa Tjingtjoan	»
»	18	»	» Tandjong Pinang .	I-Pik-Ie . .	Tagal.
»	—	»	» Joengoan . . .	Liem Tiauwkie	Riouw.
»	[illegible]	[illegible]	» Naga Laut . . .	J. Wentholt .	Samarang.

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	[illegible]	N. I.	bark Inghoat	Ko Hiksie .	Riouw.
»	[illegible]	Ned.	» Generaal Michiels	de Wilde . .	China.
»	[illegible]	N. I.	brik Cheribon Paket .	Massingham .	Batavia.
»	[illegible]	»	» Joengoan . . .	Liem Tiauwkie	Riouw.
»	[illegible]	»	schoener Kinggoan . .	Hoormat . .	»

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	19	N. I.	bark Kimwan . . .	Djie Kiatsan .	Pecalongan.
»	—	»	» Thaegoan . . .	Liem Tikan .	Samarang.

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	15	N. I.	bark Kimwan . . .	Djie Kiatsan .	Pecalangan.
»	16	»	» Thaeliong . . .	Tjan Binsiek .	Riouw.
»	—	»	» Tandjong Pinang .	I-Pik-Ie . .	»

Aangekomen Schepen te *Pergie*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	10	Ned.	schip Twee Jeannet. .	J. W. Noordsiek	Pangood.

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	15	N. I.	brik Paseka	Tan Siauwking	Batavia.
»	16	»	bark Kimwan	Djie Kiatsan .	Tagal.
»	—	»	» Batavia	Tjio Kesang .	Banjermass.

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	17	N. I.	bark Kimwan . . .	Djie Kiatsan .	Riouw.
»	19	Ned.	schip Amphitrite . . .	de Grim . .	Batavia.
»	—	N. I.	brik Pasekan	Tan Siauwking	Rembang.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	15	N. I.	kotter Little Tot . .	Katjoong . .	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	13	N. I.	schoener Katjong . .	Pa Ardie . .	Soerabaya.
»	17	»	kotter Little Tot . .	Katjoong . .	Pamakassan

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	11	N. I	schoener Almashoor . .	Oewa Mohamat	Bima.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	11	N. I.	schoener Carolina . .	Pa Noor . .	Bezoekie.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	12	Ned.	bark Resident van Son.	Kramers .	Sumanap
»	18	»	» Fopsmit	L Hoefman .	Batavia.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	11	Ned.	brik G. v. L. Stirum .	Holdinga . :	Amsterdam.
»	18	N .I.	bark Hector	Paulino. . .	Sumanap.

Aangekomen Schepen te *Pamakassan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	10	N. I.	bark El Machlaar . .	Sech Maskatie	Soerabaya.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 23 tot en met den 25 Junij 1857.

Met het N I. stooms *Langan Lamongan,* kapt *T Deighton,* de heeren *Suermondt* en *fam*, *Teenge, Rendorp,* benevens *Z. M. troepen* en *bannelingen,* 5 *chinezen* en 2 *arab.* van *Samarang*

Met het N. I. schip *Hector,* kapt. *M. Paulino,* jufvr. *Groenewald,* en *Gril.* van *Tjilatjap.*

Met de N. I. bark *Batavia,* kapt. *Tjio Kesiang,* met 5 *chinezen,* en 4 *inl vrouwen,* van *Pekalongan*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 24 tot en met den 26 Mei 1857.

Met het N I stooms *Banda,* kapt *A G. Bosch,* met *Z. M. troepen* en *bannelingen,* naar *Singapore.*

Met de N I bark *Ellen,* kapt. *J. Winter,* mevrouw *Kuijk* en *kind,* naar *Samarang.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 20 *tot en met den* 23 *Junij* 1857.

AANVOER.

Van Nederland per ned. bark *van der Palm,* gez. van Hees. agt. van Ommeren Rueb en co.

30 vs. zilv. munt. *N. H. M.*
20 legg. ..... *Agenten.*

Van Croée per praauw Pantjalang gez. Selasea.

$2/_{100}$ pic. vogelnestjes. 200 do. dammer. *Na Kikiat.*

Van Bandjermassing per ned. ind. schip *Sumatra,* gez. Moh. Anas.

309 gr. boss. rotting. 26288 kl. do. do. 3000 ps. kadj. matten. 1000 do. mal do. *Gezagvoerder.*

Van Liverpool per ned. bark *Johannes Albertus,* gez. Loudt. agt. Hunter Houghton en co.

113 ks. wijn. 1500 do. zeep. 3 do. ijzerwerk. 2 do. lederwerk. 48 coll. provisien. 12 kn. kramerijen. 4 do. wasdoek. 54 coll. manufact. *Agenten.*
3 pijp. wijn. 2 kn. ..... *Maclaine Watson en co.*
1 kt. piano. 495 vn. bier. *Morgan Melbourn en co.*
6 kn. ..... *Wermuth en co.*
1 kt. ..... *Gumprich en Straus.*
79 vn. dranken. 8 kn. vilt. 103 coll. ijzerwerk en olie. 3 do. manufact. *Burt Myrtle en co.*
2 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
4 coll. diversen. *John Pryce en co.*
113 bund. 50 blad. ijzer. 150 ks. blik. *Martin Dyce en co.*
4 kn. hoeden en petten. 8 do. ijzeren ledik. en stoelen. 1 bl. manufact. *Anderson Tolsen en co.*
1 kt. koper. 2 do. boeken. 1 pak do. *Order.*
123 coll. provisien. 13 do. lederwerk en tapijten. *Anderson To sen en co.*

Lading voor Soerabaija.

20 assen. 62 kn. ..... 30 tons. kolen. 1 pak ..... 80 coll. .....
8 stukk. ..... 100 ijzeren bedden.

Van Cheribon per ned. bark *Generaal Michiels.* gez. de Wilde. agt. Haager en Schuurman.

5666 pic. rijst. *Khoe Thedjin.*

Van Bandjermassing en Pontianak per ned. ind. bark *l'Esperance,* gez. Intje Lanang.

8460 kadj. matten. 10,000 klappers. *Gezagvoerder.*
344 pic. rotting. 10,000 klappers. 1 orgel. *van Gent en co.*

Van Bantam en Lampongs per ned. ind. bark [illegible] gez. Said Alie bin Djen.

759 pic. koffij. 17 coll. gouv. goederen. [illegible]

Van Nederland per ned. brik *Jan van Galen*, gez. de Boer. agt. van Ommeren Rueb en co.

500 keld. genever. *Moormann en co.*
200 keld. genever. *Reynst en Vinju.*
150 keld. genever. *de Weerdt Ruyl en co.*
14 kn. brandkasten. *Agenten.*
100 hammen. 25 ps. vleesch 2 vn. provisien. *Suermondt en co.*
4 kn. boeken. *Agenten.*
14 md. bier. *de Wolff.*
60 ks. kaarsen. *van Haren Noman en Kolff.*
1 kt. leder. *van den Biesen en co.*
5 kn. garen. *Busing Schröder en co.*
2 kn. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. manufact. *Tolken Voget en co.*
4 kn. wasdoek. 1 do. manufact. *Agenten.*

Van Amsterdam via Adelaide per ned. bark *Henritte en Cornelia*, gez. van Zameren. agt. Haager en Schuurman.

1 kt. souvereings. *Pandel en Stiehaus.*

Van de Lampongs per kadjangan gez. Masagoes Tambie.

40 pic. gomelastiek. 40 do. dammer. *Na. Kikiat.*

Van Glasgow per Eng. schip *Brechen Castle*, gez. Wair. agt. van Slooten Morgan en co.

18 coll. machinerien. 316 vn. kruid. 363 coll. manufact. *Adam en co.*
25 coll. manufact. *Morgan Melbourn en co.*
20 coll. manufact. *Burt Myrtle en co.*
12 coll. meubelen. 200 kann. olie. 31 vn. verf. 1 md. diversen. 42 do. aardewerk. 377 stav. lood. 6107 stukk. ijzer. 369 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*
35 coll. manufact. *McEwen en co.*
15 coll. manufact. *Busing Schröder en co.*
2 coll. hoeden en pitten. *John Pryce en co.*
278 coll. manufact. 6 bn. zeildoek. 3083 stav. 179 bund. ijzer. *Pitcairn Syme en co.*
3 bn. zakken. 4 kn. vilt. 44 bn. touwwerk. 18 vn. wijn, madera. 2 pijp. port. 64 kn. wijn. 128 do. dranken. 6000 ps. steenen. 3 coll. diversen. 1 do. ijzerwerk. 1 do. kramerijen. 2 do. mode artikelen. 5 kn. hemden. 8 do. meubelen. 2 do. rijtuigbehoeften. 71 m. cardewerk. *Agenten.*
6 kn. diversen. 3 bn. vilt. 12 vn. klei. 5000 steenen. 711 coll. machinerien. 7 kn. do. 122 md. aardewerk. 10 bn. manufact. 5764 stav. 202 boss. ijzer. *Lading voor Soerabaija.*

Van Liverpool per ned. bark *Schoonderloo*, gez. Kruijt. agt. Andreas en co.

5600 ks. zeep. *Andersen Tolson en co.*
544 coll. manufact. 24 bn. garen. *Adam en co.*
10 kn. paraplûies. 60 coll. manufact. *Morgan Melbourn en co.*
50 ks. blik. 16 coll. koper en ijzerwerk. 25 bund. schoppen. 5 coll. ijzerwerk. 2 do. lederwerk. 3 roll. lood. 603 stukk. ijzer. *Hunter Houghton en co.*
20 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
31 coll. verf. 13 ps. machinerien. 1 piano. *Cores de Vries.*
800 boss. spijker ijzer. 400 do. hoepel do. 178 do. plaat do. *Martin Dyce en co.*
55 coll. manufact. *Adam en co.*
5 kn. beschuit. 1 do. diversen. 56 do. manufact. *Order.*
4 coll. zeildoek en touw. 200 vn. bier. 4 kn. koper. 50 vn. pik. 36 slijpsteenen. 2 vn. verf. 76 stukk. lood. 35 vn. zwavel, 303 md. aardewerk. 2000 ks. zeep. 10 do. manufact. 50 bund. staal. 1740 do. 1571 stav. ijzer. 6 kn. parfumerien. 48 vn. lampen. 5 do. hagel. 14 kn. ijzer en staalwerk. 6 coll. kramerijen. 25 tonn. steenkolen. *Agenten.*
14 coll. 10 kn. 1 bl. koopmanschapp. *Order.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Ellen*, gez. Winter. agt. Kopersmit en co.

430 balken. 75 dood kistplanken. 100 ps. kleinhout. *Agenten.*
7 coll. gouv. goederen. 1 stav. ijzer. 26 plaat do. 12 blad. do. do. *Gouvernement.*

Van Cheribon per ned. ind. brik *Argo*, gez. Matthijs.

1705$^{60}/_{100}$ pic. rijst. *Pandel en Stiehaus.*

UITVOER.

Naar China per ned. bark *Amsterdam*, gez. Herderschee. agt. Anderson Tolson en co.

14600 pic. rijst. *Morgan Melbourn en co.*
295 pic. rotting. *Oeij Engtjeng.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Gertrude*, gez. Söbel. agt. Paine Stricker en co.

3 kn. wijn. 7/m. sigaren. 4 kn. cognac. *Aanboord gebleven lading.*
6 vn. bier. 2 kn. champagne. 1 do. madera. 3 keld. genever. *Gezagvoerder.*

Naar Samarang en Bandjermassing per ned. ind. bark *Balheer*, gez. Moh. Seman.

1 kt. manufact. 4 do. ijzerwerk. 22 pedattie assen. *van Slooten Morgan en co.*
14 krandj. aardewerk. 50 vat spijkers. *Gaspers en co.*

Lading voor Bandjermassing.

11 kn. koopmanschapp. *Alie.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Walvisch*, gez. Schuit. agt. Paine Stricker en co.

Zie lading voor Samarang bestemd Java-Bode dd. 10 Junij 1857 No. 46

30 vs. zilv. munt. 114 bn. zakken. 100 vs. kop. munt. *N. H. M.*
1 kt. koperwerk. 1 do. regaal. *Order.*

Lading voor Nederland.

900 pic. tin. 1060 do. koffij. *N. H. M.*
3 vn. vleesch. *Agenten.*

Naar Singapore per Eng. stoomb. *Sir James Brook*, gez. Skenner. agt. McEwen en co.

301 pic. rotting. *Agenten.*
7 pic. kalk. *Gaspers en co.*
2 paarden. *Pitcairn Syme en co.*
1 kt. vanille. *Andreas en co.*

Naar Soerabaija per ned. bark *Kijkduin*, gez. Oldendorp. agt. Hunter Houghton en co.

Zie lading voor Soerabaija bestemd Java-Bode dd. 10 Junij 1857 No. 46

5 md. aardewerk. *Agenten.*
100 vn. bier. *Morgan Melbourn en co.*
14 kn. manufact. *Burt Myrtle en co.*
6 vn. ijzerwerk. 5000 klinkers. 5 rijtuigen. 2 coll. machinerien. *Order.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Pilades*, gez. de Wolff.

90 pic. benzoin. *Maclaine Watson en co.*
3 kn. calicots. 4 do. eau de cologne. 40 do. gedr. katoen. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. filtr pandjang. 4 do. kaarten. *Busing Schröder en co.*
1 kn. fluweel. 8 kn. ruwe katoen. 1 bl. do. do. 4 kn. gedr. do. 1 do. kains. 23 ongebl. katoen. *Moormann en co.*
2 kn. sarongs. 5 do. slendangs. 9 do. gedr. deeken. *Pitcairn Syme en co.*
2169 ps. goud sp. matten. 2 ps. laken. 1 do. woll. deken. *Be Eng Tjoe.*
2 kn. sarongs. 5 slendangs. 3 do. kains. 1 do. monsters. *de Weerdt Ruyl en co.*
25 kn. madapoll. 1 ijzeren kast. *Io Djiseng.*
1 kt. kramerijen. 3 do. speelkaarten. 1 do. knoopen. 5 do. parfumerien. 3 do. blikwerk. 1 do. modewaren. 1 do. linnen. 9 do. schilderijen. 2 do. tjindies. 6 do. gedr. katoen. *Bahre en Kinder.*
14 kn. gedr. katoen. *Adam en co.*

100 keld. genever. uit entrep. *van Riet en ter Gouw.*
140 pic. zwd. ijzer. *Maclaine Watson en co.*
2 kn. zijdenstoffen. 2 do. modewaren. 2 do. steenwerk en kramerijen. 1 do. medicijnen. 2 do. zijden modewaren. 1 do. bagage en zijde. 1 do. kramerijen. 5 do. sardijntjes. 1 do. gras linnen. *v. Hulsteijn.*
44 md. aardewerk. 9 kn. cambrics, 5 vn. sloten. 1 kt. sarongs. *Martin Dyce en co.*
2430 pic. jap. koper. 1620 do. zwd. ijzer. *Maclaine Watson en co.*
5 kn. coralen. *Bahre en Kinder.*
2 kn. jap. goederen. *van den Biesen en co.*

Naar Indramaijoe en Bawea per ned. ind. bark *Djelanie*, gez. Said Moh. bin Alie.

6 vn. teer. *Gouvernement.*
5 pic. suiker. 1 kt. kain pandjang. *Gezagvoerder.*
3 kn. ongebl. katoen. *Said Abd. bin Aboebakar.*
4 kn. koopmanschapp. 10 do. zeep. *Sech Moh. Basalma.*

Naar Singapore per ned. ind. schip *Amsterdam*, gez. Hadjie Moh. Arief bin Moh. Djar.

700 ps. sp. matten. *f* 360 zilv. specie. *Tan Tiantong.*
20 kn. geweren. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
4000 pic. steenkolen. *Maclaine Watson en co.*

Naar China per Brem. bark *Orestes*, gez. Gunther. agt. Bahre en Kinder.

4360 pic. rijst. 171 do. rotting. *Agenten.*
600 pic. rijst. 300 kn. vensterglas. 38 do. dakpannen. 7/8 pijp. brandy. uit entrep. *Moormann en co.*
2½ pic. vogelnestjes. *Lauw Asie.*
24$^{50}/_{100}$ pic. vogelnestjes. *Kang Kengtiong.*
10 ps. goud geld. 30 do. sp. matten. *Yong Tekmeo.*
10 ps. sp. matten. *Lie Boentjoeng.*
250 ps. sp. matten. *Ko Atjong.*
700 ps. sp. matten. *Ko Liangsoek.*
700 ps. sp. matten. *Koe Tjengtjoe.*
200 ps. sp. matten. *Tjen Assan.*
100 ps. sp. matten. *Lauw Namgien.*
600 ps. sp. matten. *Woen Atheo.*
800 ps. sp. matten. *Go Gouwkie.*
100 ps. sp. matten. *Io Pangge.*
170 ps. sp. matten. *Lie Aton.*
200 ps. sp. matten. *Tan Tjaijeaw.*
200 ps. sp. matten. 14 do. goud geld. *Thio Simbon.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Sara Eleonora*, gez. Schuijmer. agt. Bahre en Kinder.

46 kn. lijnwaden. 100 pic. zwd. ijzer. *Lim Seng.*
4 coll. meubelen. 10/m. sigaren. *Bahre en Kinder.*
17 kn. koopmanschapp. 1 do. drills. 2 do. doeken. 12 do. chitzen. 1 do. mouselines. 2 bn. wit katoen. 2 do. sarongs. *Tan Malek.*
1 kt. papier. *Cesard en co.*
150 ks. cognac. 2 do. lampen. 4 aanbeelden. 1 billard. uit entrep. *Agenten.*
3 kn. thee. *Lim Seng.*
15 kn. gedr. katoen. 2 geweren. 1 kt. leder. *Adam en co.*
29 kn. gedr. katoen. *Pitcairn Syme en co.*
27 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
4 kn. slendangs. uit entrep. 50 ks. blik. *Busing Schröder en co.*
283 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
10 md. aardewerk. 20 kn. mlligaten. *Martin Dyce en co.*
300 cognac 10/4 pijp. do. 30 kn. sardines. 20 do. wijn. 1 do. medicijnen. uit entrep. *Cesard en co.*
10 kn. manufact. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
100 md. bier. 30 bn. zakken. 6 kn. cambrics. *Moormann en co.*
27 krandj. aardewerk. *Busing Schröder en co.*
1 kt. meubels. 25 do. rhijnwijn. 100 do. cognac. *Cassalette en co.*
2 coll. meubelen. *Abeelen Dennison en co.*
1 kt. modewaren. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
1320 ps. goenie zakken. *Kopersmit en co.*
34 kn. wijn. 5 koffers kleederen. 1 kt. diversen. 1 bl. goenie zakken. *Andreas en co.*
13 kn. koopmanschapp. 3 bn. drills. *Tan Malek.*
15 kn. opium. *Gouvernement.*
10/m. sigaren. *van Ommeren Rueb en co.*
5 kn. boeken en drukkers benoodigheden. *van Haren Noman en Kolff.*
100 vs. kruid. *Agenten.*
10/m. sigaren. 6 kn. kains. 1 do. cotonetten. 2 do. parfumerien. 2 do. zijden stoffen. 1 do. zaden. *Moormann en co.*
5 do. gedr. katoen. 1 do. glazen knoopen. 10 vn. cognac. 10 bn. kurken. 75 azijn. 75 do. wijn. 1 do. etiquettes en capsules. 10 do. kramerijen. 4 coll. lampen. 15 kn. ijzerwerk. 20 do. kamferkoffers. 20 bn. goenie zakken. *Agenten.*
30 md. min water. 1 kt. gouddraadwerk. 1 do. fluweel. 1 do. zuren. div. meubelen. 1 kt. toilet spiegels. *van Riet en ter Gouw.*
55 bn. drills. 6 kn. ongebl. do. 9 kn. chitsen. 2 kn. do. 2 kn. zijden stoffen. *Lim Seng.*
20 bn. goenie zakken. 2 kn. zadels. 25 vn. meel. *Andreas en co.*
48 ks. slá olie. *Engelhard en co.*
1 kt. dekens. 1 bl. lakens. 5 kn. gedr. katoen. 2 do. ijzerwerk. 1 pak monsters. *Pandel en Stiehaus.*
250 pic. zwd. ijzer. 197 do. tin. *Maclaine Watson en co.*
44 krandj. aardewerk. *Lim Seng.*
100 vs. kruid. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
25 vn. meel. 1 kt. kantoor lampen. 2 do. tafel do. 1 do. piano stoelen. 1 do. amerik. klokken. 1 vt. glaswerk. 2 kn. wijn. 1 pak bing zeep. *Abeelen Dennison en co.*
200 vs. loodwit. *Dümmler en co.*
24 amerik. stoelen. 2 kn. ledikanten. 1 do. tuigen. *van Riet en ter Gouw.*

Naar Tagal per ned. ind. schoener *Emelie*, gez. Moeloet.

1 kt. gedr. vruchten. 1 do. provisien. *Cassalette en co.*
4 kn. modewaren. *Pandel en Stiehaus.*
2 coll. machinerien. 5 kn. diversen. 3 bu. vlaskennep. *John Pryce en co.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per ned. schip *Billiton*, gez. ter Zeldam Gaaswijk. agt. van Ommeren Rueb en co.

Aanboord gebleven lading van Nederland zie lading voor Samarang en Soerabaija bestemd Java-Bode dd. 10 Junij 1857 No. 46.

30 vs. zilv. munt. 50 bn. zakken. *N. H. M.*
10 bn. papier. 18 coll. manufact. 15 do. glazen coralen. 110 do. bier. *B. van Leeuwen en co.*
174 md. min water. *Pandel en Stiehaus.*
25 kn. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
1 kt. manufact. *Engelhard en co.*
4 kn. koopmanschapp. *Order.*

Lading voor Nederland.

400 pic. tin. 50 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Samarang en Soerabaija per ned. schip *Metalen Kruis*, gez. Zuurdeeg. agt. Jacometti en co.

Aanboord gebleven lading van Nederland zie lading voor Samarang en Soerabaija bestemd Java-Bode dd. 30 Mei 1857 No. 43.

200 vs. boter. *Order.*
3 kn. manufact. *Moormann en co.*
204 coll. gouv. goederen. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 4 tot en met den 11 Junij 1857.

AANVOER.

Van Sijdneij over Soerabaija per Eng. brik *Thames*, gez. G. A. Griffiths.

140 tonn. steenkolen. 56 vn. vleesch. 4 do. tongen. 801 kn. brandewijn. 308 do. dranken en 2 zakk. meel. *Order.*

Van Cheribon per ned. ind. schoener *Mastora*, gez. Mohamat Amin.

164 boss. bindrotting. *Gezagvoerder.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Kalimamtan*, gez. Lie Boenpeng.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 20 Junij 1857 No. 49

UITVOER.

Naar China over Singapore per ned. bark *Luitenant Admiraal Stellingwerff*, gez. M. C. E. Mispelblom Beijer.

1932 pic. rijst. 80 do. malassen. 13 cod. jav. tabak. 1 kt. chin. roeverw en 8500 zilv. gulden. *Lam Hongseng.*
280 pic. rijst. *Tan Tingdeij.*
273 riem holl. papier. *Abdulla.*

Naar Batavia per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Sech Awab bin Awab Said.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 Mei 1857 No. 43.

Naar Australie over Batavia per Eng. brik *Thames*, gez. G. A. Griffiths.

815 pic. koffij. *MacNeill en co.*

Naar Bordeaux per Fr. bark *Mauritius*, gez. J. O. Regnier.

20 pic. bindrotting. 1600 do. koffij en 1000 koehuiden. *van den Broek en Veeckens.*
1000 ps. koehuiden. *C. Damnitz en co.*
10,175 ℔ indigo. *Dorrepaal en co.*
2 kn. curiositeiten. *Gezagvoerder.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 5 tot en met den 9 Junij 1857.

AANVOER.

Van Sijdneij per Eng. schip *Thames*, gez. Griffiths.

140 tonn. steenkolen. 56 vn. vleesch. 6 do. tongen. 144 zakk. meel. 801 kn. brandewijn. 308 do. dranken. *Fraser Eaton en co.*

Van Glasgow en Batavia per Eng. schip *Margareth Connal*, gez. James Keikle.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 10 Junij 1857 No. 46.

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Djoesdool Karim*, gez. Amiaodin.

5130 boss. rotting. 9390 st. malockoe matten. 10010 do. kadj. matten. 7$^{35}/_{100}$ pic. witte dammer. 210 lanang planken. *Gezagvoerder.*

Van de Moluccos per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Schipper.

40 pakk. was. *Adam en co.*
136 pakk. was. *McMillan Marten en co.*
80 pakk. was. *Lim Peksioe.*
133 pakk. was. *N. H. M.*
12 pakk. was. *Bakarsaid.*
27 pakk. noten. 1 kt. foelie. *Order.*
10 schuitjes tin. *Mathieu en co.*

Van Nederland per ned. schip *Henriette*, gez. H. Chevallier.

50 vs. verf. 5 do. geelkoper. 5 do. koningsgeel. 120 keld. lijn olie. 6 kn. roipens. 1 do. worst. 1 do. saucijsen. 14 do. provisien. 6 do. witte grondchitzen. 150 vn. bier. 12 kn. likeur. 10 bn. drills. 2 kn. asperges. 4 do. zuren. 3 do. klokken. 150 vs. boter. 5 kn. diversen. 1 do. kleedingstukken. 2 do. oss. ribben. 60 do. kaas. 30 do. olijven olie. 3 do. geweren en pistolen. 1 do. boeken. 50 do. wit schiemansgaren. 3 do. ijzer ledikant. 5 do. beschuit. 12 stuks rookvleesch. 3 kn. spiegels en schilderijen. 1 do. piano. 200/₁ 225/₂ en 125/₈ do. wijn. 50/₄ do. cognac. 100/₄ do. brandewijn. 10 md. wijn. 47 do. bronwater. 25 kn. rood bladkoper. 25 vs. zwartsel. 25 do. zw. verf. 5 kn. spaansch groen. 1 do. wit porcelein. 30 kruiken olie. 50 vs. loodwit. 50 pakk. papier. 200 stuks hammen. 20/₄ kn. rum. *Schimmelpennick en co.*
14 kn. aardewerk. 11 do. papier. 1 bl. laken. 3 do. deken. 20 kn. likeur. 20 do. genever. 10 do. bitter. *Bouman en co.*
3 kn. geweren. *Gebr Kooken.*
59 kn. calicots. 5 do. papier. 5 do. lijm. 1 do. ouwels en potlooden. 2 do. medicijn. 5 do. venster glas. 2 keld. lijn olie. 4 coll. timmermansgereedschapp. 1 kt. tafellampen. 2 vt. ijzerwerk. 1 kt. boeken. *Ruyl Cramer en co.*
50 vs. boter. 67 ks. provisien. 100 vs. boter. 40 keld. genever. *Schimmelpenninck en co.*
31 kn. wijn. *Gebr. van Delden.*
7 kn. verf. *Schimmelpenninck en co.*
20 kn. olijven olie. *Order.*
3 kn. ijzerwerk. *A. Duijchart.*
8 kn. koopmanschapp. *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. koopmanschapp. *Breijman.*
2 kt. diversen. *van Baak.*
1 kt. diversen. *Baron A. Sloet.*
1 pak boeken. *Fuhri en co.*
9 kn. meubelen. 1 orgel. *van den Broek.*
3 ks. diversen. *Mossel.*
12000 stuks steenen. *Chevallier.*
11 kn. meubelen. 2 do. porcelein en glaswerk. 2 do. rijtuigen. 4 do. diversen. *Order.*

UITVOER.

Naar China per ned. schip *Burgemeester van Reenen*, gez. A. W. F. van der Meer van Kuffeler.

9000 pic. rijst. 100 do. rotting. 147$^{81}/_{100}$ do. groene katjang. *Meijer Matzen en co.*
65 kn. cognac. *Gebr. Kooken.*
200 keld. genever. 25 ks. sherrij. 15 do. brandewijn. 80 keld. arak. *Asschenbergh en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.